

Déli Hírlap

redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara

Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

A halódó szélmalomharc

Senki sem ismerte jobban a spanyol nemzet lelkét, mint Cervantes Saavedra Miguel, aki Don Quijote alakját az örökkévalóság számára megmintázta. A spanyol nép boros ábrándzásának, örökös beteg vívódásainak megtestesülése a tragikusan fönséges, busképű lovag, ahogyan felölti vértetét és békés otthonát elhagyva vivó tornákra indul. Harcolni akar az igazságért, minduntalan új ellenfelekre támad és nem indul. Harcolni akar az igazságért, minduntalan új ellenfelekre támad és nem veszi észre, hogy csak a felfokozott képzelete üz vele gonosz játékot, küzdelme tárgya jámbor emberek, békésen legegész birkanyáj, vagy éppen szélmalom forgó szárnyaival az enyhe fuvaltatban. De Quijote nem lát és nem hall, mintha a dzsinnek üznék, megsarkanyuzza a derék kehes Rosinantét, nekirohan a szélmalomnak, amelynek szárnyain azután szégyenszemre lovával együtt fennakad. Spanyolország szimbóluma ez a jelenet, amely történelmi léte során már sokszor vívott esztelen, céltalan csatát. De ilyen szélmalomharcot, mint a mostani, amely sors-terhes esztendőök óta most végére jár, nem folytatott még sohasem ez a szerencsétlen nemzet. Hust tég a husából, önön vértét ontja a céltalan meddő szélmalomharcban, amelyet spanyol a spanyol ellen, testvér a testvér ellen folytat. Az idő kereke, a közönyös szélmalom pedig csak forog közönyösen és tég, emészt nyugalmat, boldogságot, életet, szellemi és anyagi értékeket. Elűzve tüzhelye mellől, tegernyi nép rója az országutat és keres menedékhelet, párnát, hol lehajhassa gondterhes fejét, már idegen országban is. Otthontalanná válnak spanyolok Spanyolországban. De otthontalanná válnak, pusztulnak, szétszóródnak már a szellem, a művészet kincsei is, amelyek oly halhatatlan fényt és ragyogást adtak hajdani csodálatos spanyol honnak. Vajjon mi lesz a sorsa Aranjaneknek a spanyol Versaillesnek? Visszatérnek még egyszer a szép aranjuezi napok? És milyen állapotban fogja találni a városokat a béke, amelyeknek legkisebbje is csodálatos emlékekkel, építészeti remekművekkel rendelkezett. Sehöl sem volt dicsőségesebb a faszobrászat, itt mintázták a krisztusok, szentek, madonnák ezernyi remekeit. És a kordovai oroszlan udvar, a granadai Alhambra, a sevillai tündéri, alcazari kertek? Vajjon mivé zuzódtak, törtek, fakultak e paradicsomi tájak, a saragossai dom? És milyen sorsra jut a világ legcsodálatosabb képtára a Prado, ahol annyira halmozódtak a kizárólagos remekművek, hogy csak két gyűjtemény van hozzá hasonlatos: a florenci Uffici és a Pitti galeria? A véres szélmalom kerekei forognak és mint egy játékszer, felkapták már a Pradot is, ezt a páratlan gyűjteményt, hogy messi elsodorják. Visszik a Prado képeit, a Népszövetség-nél akarják elhelyezni azokat, de vajjon nem fognak-e azok kallódni, romlani, amig odaérnek? Fenséges biboros otthontalannak kiűzve emigrálnak, vonatok zotyógnak majd a kényes festményekkel. Pedig ott voltak Murillo, Goya, Greco, Ribera és úgyszólván az összes Velasquezek, amelyek az egész spanyol lelket képviselték. Egyedül Bécsben szerepel tizenhárom hiteles Velasquez, más képtárakban csak itt-ott egy, de a Pradoban, a művész teljes fejlődése volt látható. Most mindennek vége, szétszóródnak, pusztulnak a műkincsek, amelyeket hosszú évszázadok során alkottak, amelyeket pótolhatatlanok. És mire a rettenetes szélmalomharc véget ér, már csak romokra sít a bágyatagon felkelő napfény.

Flaméur.

Franco a végső győzelem előtt

A Baleári szigetcsoport fontos pontjának átadását angol cirkáló fedezte. — Nyugtalanság Rómában Franco angol és francia tárgyalásai miatt. — Franco hajlandó Franciaországnak hagyni a köztársasági hadianyagát. — Azana Párisban van, Negrin a határon tartózkodik

A nemzetiek a francia határon

A spanyol nemzetiek győzelmé teljes. A csapatok ma megszállták Minorcát és Miaja tábornok a madridi front feladásáról tárgyal. Csak napok kérdése, hogy Franco ura az egész országnak és megkezdheti a felépítés munkáját. Az utóbbi napokban enyhült a feszültség Anglia és Franco között és nem látszik kizártnak, hogy a telepítéshez éppen Anglia fogja Francot segíteni. Berard szenátor vasárnapi burgosi tárgya-

lása is több irányban eredményes volt és a két és fél esztendő óta égő országban a megbékülés első fényei gyúlnak ki, annyi meddő és emésztő tűz után. Valószínű, hogy Európa égő sebe: Spanyolország, már heggedésnek fog indulni, amikor az európai hatalmaknak még mindig tárgyalási anyaguk marad. Az eseményekről alábbi távirataink számolnak be:

Minorcát megszállták a nemzetiek

Franco ígéretet tett, hogy a szigetre idegen katonaság nem lép Anglia közvetítette a sziget behódolását

Londonból jelentik: Tegnap este a legnagyobb szenzáció erejével hatott a hír, hogy Minorca szigetén megkezdődtek a tárgyalások Franco megbízottai és a sziget köztársasági parancsnoksága között az átadásra vonatkozóan. A Devonshire angol cirkáló tegnap délben érkezett Minorca szigetére és fedélzetén vitte a szigetre a spanyol nemzeti kormány megbízottait.

Angol politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a tárgyalások nem Anglia közvetítésével indultak meg, azonban Anglia mint semleges hatalom felajánlotta jószolgálatát a szemben álló feleknek. Az angol lapok értesülése szerint még a mai nap folyamán megtörténik a sziget átadása és Franco csapatai bevonulnak Minorcára.

get átadása és Franco csapatai bevonulnak Minorcára.

Az angol tengernagyi hivatal londoni palotájának rádióállomása csütörtökre virradó egész éjszaka szolgálatban volt, hogy átvegye a Devonshire angol cirkáló közléseit, amelyet a Franco-kormány megbízottjától kapott volna azokról a tárgyalásokról, amelyeket a köztársaságiak vezetőjével folytatott Port Mahouban, Minorca sziget fővárosában,

a szigetnek a nemzetiek részére való átadásáról.

A Franco-kormány megbízottja fehér zászlóval szállt partra Port Mahon kikötőjében, ahol a köztársaságiak vezetői fogadták és a következő feltételeket ajánlotta fel:

— A nemzeti csapatok biztosítják a szigeten a legteljesebb személy- és vagyonbiztonságot és szabadságot. Ígéretet tesznek, hogy Minorca szigetét kizárólag spanyol csapatok szállják meg és ott egyetlen idegen katona sem fog partra szállani. A nemzeti spanyol katonaság egy különítménye ezután megszállta Minorca szigetét. Amikor a nemzetiek a sziget földjére léptek, köztársasági katonák megpróbálták szembeszállni a lakosság által is segített nemzetiekkel. Ellenállásuk hiábavaló volt, mert a nemzetiek rövid idő alatt körülvették és lefegyverezték őket.

A Devonshire angol cirkáló ma elhagyta Port Mahont, Minorca sziget kikötőjét. A gőzös fedélzetén 450 menekült utazott el a szigetről.

Miaja tábornok béketárgyalást kezdett Franco tábornokkal

Madrid feladása előtt. — Királyság lesz az új Spanyolország és Juan herceg Alfonz második fia lesz a király

Párisból jelentik: A köztársasági csapatok katalóniai vereségei után valószínűnek látszott az egész köztársasági front összeomlása. A párisi lapok az eshetőségeket tárgyalják és a spanyol helyzetről különféle érdekes jelenségeket közölnek. Így nyilvánvalóvá vált, hogy Miaja tábornok, Madrid védője, az utóbbi napokban útlevelet kért a maga számára. Egyes lapok úgy tudják, hogy

Miaja tábornok tárgyalásokat folytat Franco tábornokkal a további harcok befejezéséről.

Ennek kapcsán a jobboldali francia lapok sürgetik, hogy rendezzék Páris és Burgos között a diplomáciai kapcsolatokat. Megállapítják ezek a lapok, hogy ma már Spanyolorzágnak egyetlen hivatalos kormánya van, Franco tábornok kormánya.

Londoni jelentések szerint az angol lapok is beszámolnak arról, hogy Miaja tábornok béketárgyalásokat folytat Francoval azokról a békefeltételekről, amelyek mellett a csapatok letennék a fegyvert. A Daily Mail úgy tudja, hogy ezek a tárgyalások csütörtökre virradó éjszaka kezdődtek. A Daily Express úgy tudja, hogy

angol és francia külpolitikái vezetők Francoék elismeréséről tovább tárgyalnak. A tárgyalásokról kiszivárgott hírek szerint Franco teljes győzelmé után visszaállítaná a királyságot és a trónra Juan herceget, a volt király második fiát ültetné.

Francia megállapodás a Franco-kormányval

Párisból jelentik: Napok óta írnak a lapok Berard volt miniszter újáról, aki félhivatalos küldetésben Burgosban járt, ahonnan két nap előtt visszaérkezett. A Jour jelenti, hogy Berardnak a spanyol nemzeti kormánnyal sikerült rendezni a három elsőrendű fontosságú kérdést.

1. A polgári és katonai menekültek sorsának ügyét;

2. A spanyol köztársasági kormány részéről francia területre vitt spanyol nemzeti munkások és aranyszármányok kérdését;

3. A francia területre szállított köztársasági hadianyagok ügyét.

Az első kérdésben Franco tábornok hajlandó a polgári menekülteket visszafogadni spanyol területre. Hajlandó Franco kormánya a köztársasági hadsereg katonáival szemben is engedékenységéről tanuszkodni, de el fogadják járni mindazokkal a katonákkal és tisztekkel szemben, akik a polgárháború során közönséges bűncselekményeket követtek el. A Franciaországban levő kincsek a spanyol nemzet tulajdonát képezik és ezért, mivel az körülmények lehetővé teszik, úgy Franciaország azokat az aranyrudakkal együtt visszaszállítja Spanyolországának. Végül

a köztársasági eredetű spanyol hadianyagot illetően Berard úgy állandó meg, hogy annak feleiben tartaná el a Franciaország területére menekült spanyol ásványokat.

Ha azonban a francia kormány kiadásai felülmúlnák a hadianyagok értékét, úgy Páris a hivatalos spanyol kormánnyal fogja kérni a többi letartóztatást. A burgosai megbeszélések során Berard megnyugtató kijelentéseket kapott arra vonatkozólag, hogy

a francia határ közelébe olasz csapatokat semmilyen körülmények között nem fognak engedni.

A Paris Soir hangsúlyozza, hogy a nemzeti spanyol kormány részéről Franciaország iránt

Franciaország elismeri a nemzeteket?

Párisból jelentik: A kamara folyosóin az a hír terjedt el, hogy Leon Berard rövidesen visszatér Burgosba, hogy megtárgyalja Franco tábornokkal azokat a feltételeket, amelyek alapján Páris és Burgos között helyreállítsák a diplomáciai összeköttetést. Berard annak a véleményének adott kifejezést, hogy Franco tábornok kormányát de jure is el kell ismerni a legközelebbi időn belül. Jordan tábornok közölte Berardal, hogy az olasz csapatok nem kaptak utasítást a francia határ felé való előnyomulásra.

Az Ewening Standard hivatalos körökből származó értesülése szerint az angol és francia kormány csak Madrid eleste után hajlandó elismerni Franco nemzeti kormányát. A Press Assotiation szerint Londonban az a meggyőződés uralkodik, hogy a katalániai hadjárat néhány nap múlva véget ér és ezután erőfeszítéseket fognak tenni annak megakadályozására,

Franco csapatai a francia határon

Le Perthus francia helységgel szemben kifázték a nemzeti lobogót

A Havas kiküldött munkatársának Perthusból továbbított jelentése szerint délután 2 óra előtt egy nemzeti spanyol katonai egység élén a spanyol nemzeti lobogóval lassú menetben közeledett a francia határ felé. Amikor Franco katonái a határhoz értek,

kihúzták arany-sárga zászlójukat, a vezető tiszt pedig erőlyes mozdulattal letépte a köztársasági lobogót,

amelyet egy árákba dobott. Egy francia határőr-különmény a határzár lánccal sorakozott fel.

Olaszok nem jöttek a határhoz

Párisból jelentik: A Havas jelentése szerint jól informált körök megerősítik azt a hírt, mely szerint csak a spanyol nemzeti spanyol katonai egységek közelednek a francia határ felé, míg az olasz önkéntes csapatokat a front mögött helyezik el.

Negrin a határvonalon tartózkodik

A Havas távirati ügynökség jelenti: Az a ház, amelyben Negrin spanyol köztársasági miniszterelnök jelenleg tartózkodik, spanyol területen van ugyan, de kapuján közvetlenül francia területre lehet lépni. Ma délelőtt egy negyed 12 órakor a kormányelnök személyi őrségével Perthus Községbe ment. Őrői megröghanták a fotóriportereket és ily módon akadályozták meg, hogy Negrinről felvételt készítsenek. Miután bejárta a falu utcáit, újjól

jószándék nyilvánult meg. A lap úgy tudja, hogy Berard főleg Jordano tábornokkal, a nemzetiek külügyminiszterével folytatott tanácskozásokat és teljesen megegyeztek azokban a kérdésekben, amelyek a katalániai győzelemmel kapcsolatban felmerültek. A lap értesülése szerint

rövidesen sor kerül Berard újabb visszatására és ezúttal Franco tábornokkal folytatja megbeszéléseit a kapcsolatok helyreállítása érdekében.

FRANCO GAZDASÁGI MEGÁLLAPODÁST LÉTESÍT ANGLIAVAL ÉS FRANCIAORSZÁGGAL?

Londonból jelentik: A Times római tudósítója szerint nagy bizonytalanság mutatkozik Rómában a francia és angol diplomáciai aktivitás miatt. Eddig úgy állott a helyzet, hogy Franco az uralma alá jutó Spanyolországgal teljes erővel a Berlin—római tengely érdekébe vonódik, most azonban úgy látszik, hogy

ezt a dolgok mai állása szerint nem lesz könnyű elérni.

A Daily Telegraph szerint a német sajtó nagy meglepetéssel tárgyalja azokat a híreket, amelyek szerint Franco Franciaországgal és Angliával tárgyal. Lehetséges, hogy

Anglia és Franciaország gazdasági és pénzügyi együttműködést létesít majd Francoval.

A lapok szerint Minorca szigetével kapcsolatban Anglia azért közvetít, mert ha a sziget nem adná meg magát, úgy Franco kénytelen lenne azt idegen önkéntesekkel elfoglaltatni. Minorca sziget pedig

igen fontos stratégiai pont Franciaország és Francia-Marokkó között

és ez magyarázza a nyugati nagyhatalmak közvetítő szerepét.

hogy a madridi arcvonalon nagyobb arányú elengedések fejlődjenek ki.

A NÉMET ALLÁSPONT ELLENKEZIK AZ ANGOL TÖREKVÉSEKSEL

Berlinből jelentik: A Völkischer Beobachter megemlékezik arról az angol és francia kísérletről, amely arra irányul, hogy a spanyol köztársasági javára engedelményeket érjenek el. London és Páris — írja a lap — azért kíván eredményeket elérni, mert tisztában van Spanyolország politikai fontosságával a Földközi-tengeren. Páris és London azonban csalódnai fognak, ha arra számítanak, hogy a Franco tábornokhoz intézett néhány barátságos mondat elegendő ahhoz, hogy az angol—francia érdekeket megvédelmezzék, amelyek azonban nem egyeztetetők össze a spanyol érdekekkel. Most, amikor ült a spanyol nemzetiek végső győzelmének órája, késő van ahhoz, hogy bármiféle kombinációkat keresztülvigyenek.

Amikor éterjedt a hír, hogy a spanyol nemzeti csapatok feltartóztatlanul közelednek a határhoz, a köztársaságiak körében

leirhatatlan rémület lett urrú

és nagy csoportokban lépték át a francia határt. A sokaság sűrű sorokban menekült Perthus községbe és valóságga elárasztotta a falu utcáit. A spanyol határ közvetlen szomszédságában lévő házakat gyors tempóban kiürítették.

spanyol területre lépett. Amikor Negrin minisztere látta, hogy az újságírók és fotóriporterek nem tártattak nyomából,

erőlyesen utasította őket, hogy hagyják el Spanyolország területét.

Perthusból érkezett jelentés szerint reggel fél tíz óra óta 76 milliméteres orosz gyártmányú ágyúk és légelhárító golyószórók hosszú sora halad a határ felé. Az átvonuló spanyol katonaságot a francia

határrendőrség azonnal leszereli.

A katonaság nyomában hatalmas juhnyájukat hajtják.

Két tehergépkocsiban hatalmas méretű hevenyében becsomagolt festményeket szállítottak.

ÖZÖNLENK FRANCIAORSZÁGBA A SPANYOL MENEKÜLTEK

Toulouzeból jelentik: A helyi kormány megbízott hivatalos közlése szerint Montabiau állomáson eddig több, mint 80 ezer spanyol menekült utazott keresztül. Ezek közül 63 ezer nő, gyermek és aggyastyán volt, míg a többi milicista és sebesült. Valamennyiüket táborokban helyezték el.

ANGLIA IS RÉSZTVEZ A MENEKÜLTEK ELHELYEZÉSÉBEN

Londonból jelentik: A Havas távirati ügynökség jól informált értesülése szerint az angol kormány hajlandó együttműködni a francia kormánnyal, olyan értelemben, hogy a Spanyolország területéről elmenekült köztársasági katonák ellátásáról a két ország gondoskodik és ugyanakkor megteszik a szükséges lépéseket, hogy ezeket a menekülteket egyrészt nemzeti Spanyolországba, másrészt Chilebe és Mexikóba telepítsék le.

Chamberlain bizik az olasz önkéntesek visszahívásában

Londonból jelentik: Az alsóházban kérdést intéztek Chamberlain miniszterelnökhöz, meg van-e győződve arról, hogy az olasz kormány visszahívja csapatait Spanyolországból a nemzetiek végső győzelme után. Chamberlain válasza igenlő volt.

RIVOLI A nagy filmek mozgója
Ma és mindennap!

AZ ÖRÖK TITOK

J. SPILLMANN világhírű
színművének filmváltozata

Rendezték: FARKAS ZOLTÁN
és GYÖRGY ISTVÁN

A zenét Liszt és Berlioz eredeti motívumainak felhasználásával írta és dirigálta:

KOUDELA GEZA

Főszereplők:

Az abbé . . . . . HARSÁNYI REZSŐ
A gyilkos . . . . . GÁRDAY LAJOS
Catherina . . . . . FEDAK SÁRI
Püspök . . . . . LEHOTAY ÁRPAD
Mme. Blanchard . . VAGÓNÉ MARGIT
Jolly . . . . . SÜLYOK MÁRIA

AZ ÖRÖK TITOK

az emberi méltóság,
a valóságos szeretet,
a hősiesség önfeláldozás
mesteri ítélete!

NINCS MA FILM,

AMELY ENNYIRE KIMUTATNA,
MIRE KÉPES EGY IGAZI EMBER,
HA HINNI TUD!

Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor

Jegyelővétel!

Telefon: 38—95.

A külföld Calinescuról

Bucurestiből jelentik: Nem hiába nevezik a mai kormányt „tekintély kormányának”, mert ténylegesen az is. Erős kezű irányítás, hirtelen határozás és gyors cselekvés jellemzi a mai uralmat, különösen akkor, ha az ország érdekeiről van szó. Hogy a jelenlegi kormány milyen nagy tekintélynek örvend, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Armand Calinescut, az eddigi bel-

ügyminiszteri tárca mellett, a helyettes miniszterelnöki és a nemzetvédelmi tárcákkal is felruházták. Ez a kormány nemcsak belföldön, hanem külföldön is nagy tekintélynek örvend. A jelenlegi uralom erkölcsi tekintélyét a külföldi lapok is állandóan nagy cikkben méltatják és kedvező hangnemből írják az ország szentségéről a miniszterelnökről is, aki az ország leghivatottabb és legtehetségesebb embereit gyűjtötte maga köré, munkatársakként. A francia „L'Ordre” című lap például „ellentálló bástyának” nevezi Romániát a mostani középeurópai rendtelenségben. A román kormány felvette a harcot a rendbontók ellen, akik nemcsak az ország belső nyugalma, hanem Európa békéjét is veszélyeztetik. A kormány a Nemzeti Ujjászületés Frontjának is olyan munkatervet dolgozott ki, amely szintén igen nagy mértékben növeli a kormány tekintélyét. A francia lapok nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy Armand Calinescu belügyminiszter teljesen tehetetlenné tette a rendbontókat és ismét biztosította az ország csendjét, rendjét és nyugalma. Kiemelik ezek a lapok, hogy eddig már több mint négy millió személy iratkozott be Románia új és egyetlen politikai pártjába, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába. Ennek a számnak jelentős részét képezik a beiratkozott magyar és német kisebbségek, akik — a párisi sajtó szerint — teljes mértékben csatlakoztak ahhoz a nagy munkához, amely az ország ujjaépítésére irányul. A külföldi sajtó különösen Armand Calinescu személyével foglalkozik sokat, akik „erőskezű politikusnak”, „energikus férfiúnak” és az uralkodó egyik „legodaadóbb munkatársának” tűntette fel. A kormány programja kellemes benyomást keltett a nyugati országban, ahol a román politikai élet jelenlegi vezetőit tehetséges és rátermett embereknek ismerik. Különösen dicserik az ország belső nyugalmanak helyreállítását és fenntartását, amely biztosítja Románia fejlődését és felvirágzását, valamint gazdasági kapcsolatait a külfölddel. Elismeréssel írnak országunk gazdasági életéről, külpolitikai kapcsolatairól, a kisebbségekkel szemben tanúsított magatartásáról és a hadsereg fejlettségéről és magas erkölcsi színvonaláról. A romániai hely-

zettel foglalkozik a „Het Vaderland” című nagy holland napilap is, amely a régi politikai pártok egybeolvadásának fontosságáról ír és ismerteti a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának programját, célkitűzéseit és eddigi megvalósításait. A holland újság cikke szerint az új párt magába olvasztotta a régi pártok fiatal tagjait is, akik eddig nem juthattak szerephez és eredményt nem mutathattak fel, mert különböző táborokban, egymással ellenséges pártokba voltak szétszóródva. Mindezek a lapvélemények azt bizonyítják, hogy a külföld méltányolja Romániának azt a nagy munkáját, amely az ország ujjászervezésére irányul és amellyel tényleg kiérdemelte a francia lap által használt jelzést, hogy országunk „ellentálló bástya” a közép-európai rendtelenségben.

HA HA

Hófehérke és a hét törpe

Világcsoda

HA HA

Növeli az Unio légi haderejét

Amerikai következtetések egy európai háborúra. — Olaszország békepolitikát akar folytatni, de a francia—angol szövetség miatt fegyverkezni kényszerül, — írja az olasz külügyi hivatalos

Washingtonból jelenti a Reuter-ügynökség: Az európai háború közeli lehetőségéről tárgyaltak a képviselőház katonai bizottságában. Az előadó figyelembe véve ezt a lehetőséget, ajánlotta, hogy az Egyesült Államok légi haderejét és egész védelmi berendezését sürgősen növeljék. Ha az európai háború a közeljövőben kitörne, úgy parancsoló szükséggé válna, hogy az Egyesült Államok légiflottája és hadereje elég erős legyen ahhoz, hogy Amerika érdekeit megvédje. A hadügyi bizottság mindezek alapján javasolja a képviselőháznak, hogy 3032 repülőgéppel emelje a légiflotta létszámát és külön gondoskodjon a Panama-csatorna védelméről. A fegyverkezési program gyors megvalósítását sürgeti a bizottság, mert Franciaországnak és Angliának is két évtizedig tartó előkészületre van szüksége, hogy tömegesen állíthassák elő védő-fegyvereit. Miután a két nyugati nagyhatalom az Egyesült Államokban is tett nagyobb rendelést, ez azt jelenti, hogy számolniuk a háború közeli kitérésével.

Olaszország aspirációi

Párisból jelentik: A Le petit Parisien genfi levelezője azt írja, hogy a fasiszta aspirációk újabban Svájcra is kiterjednek, így az olasz vasúti közlekedés azokat a területeket, amelyeket az olasz kormány olasz nemzetiségűnek tekint. Ezek a következők: San Marino köztársaság, Dalmácia jugoszláv része, Málta, Corsica, Nizza vidéke, Tessin vidéke és Grisons.

OLASZORSZÁG A FRANCIA—ANGOL SZÖVETSÉG MIATT FEGYVERKEZIK

Rómából jelentik: A Stefani-iroda közli: Az Informazione Diplomatica szerdai számában megjelent cikket valamennyi olasz lap első olda-

lán közli és ebben hangsúlyozzák, hogy Olaszország továbbra is békepolitikát folytat, de katonai előkészületeit fokozza, amire a francia—angol katonai szövetség kényszeríti.

ARGENTINA — AZ U. S. A. ELLEN

A német lapok hasábos cikkekben foglalkoznak Ortiz, az Argentínai köztársaság elnökének nyilatkozatával. A lapok a következő címmel közlik a beszédet: — Argentína Roosevelt elnök gyámködséje ellen. — Az Argentínai köztársaság elnökeinek az Egyesült Államok uszításai elleni nyilatkozata.

Öt halálos csók rejtélyét kutatja az angol rendőrség

A boncolás nem tudott semmit megállapítani. — Az utóbbi idők legnagyobb bűnügyi rejtélye

Londonból jelentik: Az angol rendőrség meggyarazhatatlan és úgy látszik felderíthetetlen rejtélyt próbál tisztázni.

Néhány nap előtt Westmoreland grófság egyik kis városkájában, Kendalban titokzatos körülmények között meghalt a 18 éves Margaret, Duckett. A szép fiatal lány előzőleg egy mulatságon vett részt, a melyen kitűnően szórakozott. A mulatság végén nem ment haza szülei lakására, hanem úgy, ahogy azt előre megbeszélték, nővérénél maradt éjszakára mert ő sokkal közelebb lakott.

A rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos haláleset ügyében. Margaret Duckett holttestét felboncolták, de az orvosok semmiképp sem tudták megállapítani a halál okát. A boncolás alapján csak annyit tudtak mondani, hogy a halál közvetlen oka szívbénulás volt.

A londoni Scotland Yard egyik legügyesebb detektívfelügyelőjét küldte le a rejtélyes haláleset fel-

derítésére. A felügyelő azonnal kezdte munkáját, hogy sorra vette mindazokat, akik Margaret Duckettel egyetlen szót is váltottak a tragédiát megelőző estén.

A tanú kihallgatások során az a fiatal ember, aki már hosszú idő óta udvarolt a szép fiatal lánynak, elmondotta, hogy búcsúzáskor

egyetlen csókot váltott Margarettal. A detektívfelügyelő felkapta a fejét. Két év előtt véletlenül éppen ő folytatott nyomozást négy másik fiatal lány halála ügyében, akikről a nyomozás annak idején megállapította, hogy

haláluk előtt néhány órával, szintén megcsókolták őket.

„Egy csókba még nem halt bele senki”, mondja az angol közmondás, de a detektívfelügyelőnek más a véleménye. Úgy látszik, a csók mégis lehet veszélyes, mert szinte hihetetlen volna feltételezni, hogy egymásután öt ilyen véletlen eset

találkozzék össze. Az áldozatok kivétel nélkül ép, erős, egészséges, fiatal leányok voltak, akiknél a boncolás ép úgy nem tudta megállapítani a halál okát, mint a szerencsétlen Margaret Duckettnál.

A detektívfelügyelő most már igyekezett összefüggést keresni a „csókhalál” között. Újból kihallgatta nemcsak Margaret Duckett udvarlóját, hanem azt a négy férfit is, akik az előző áldozatokat megcsókolták. Bármilyen alapos volt is a nyomozás: nem tudtak semmiféle összefüggést sem találni az esetek között, sőt a szóbanforgó férfiak

még csak nem is ismerték egymást. A Scotland Yard hosszú nyomozása eredménytelenül végződött és így el kell fogadni azt, hogy pusztán véletlenség az esetek sorozatos találkozása. Az angol rendőrség azért nem hagyott fel minden reménnyel és tovább folytatja a nyomozást a titokzatos „csókhalál” titkának felderítésére.

Egy egyetemi tanári kinevezés miatt

lemondott a Spaak-kormány

A liberális miniszterek követelték a tanár lemondását

Brüsszelből jelentik: Spaak-kormányra ma délután lemondott.

Martens flamand orvosnak az egyetem tanárává való megválasztása miatt támadt vitákkal kapcsolatban a kormány egybehívta a rendkívüli minisztertanácsot, amely után a kormány benyújtotta lemondását. Hivatalos nyilatkozatot tettek közzé, a mely szerint a szabadelvű miniszterek közölték a minisztertanácsal, hogy nem folytathatják munká-

jukat a kormányban, ha Martens nem mond le katedrájáról a flamand egészségügyi akadémián. A miniszterelnök azon a nézetet volt, hogy ez az állásfoglalás megakadályozza a kormány tevékenységének folytatását és ezért elhatározta, hogy a királynak beadja a kormány lemondását.

A kormány lemondása után ismét Spaak lemondott miniszterelnököt bízták meg az államügyek továbbvitelével. A képviselőház felfüggesztette üléseit.

Európába jött megszépülni egy amerikai milliommoslány

Férje megoperálta, de olyan szép lett, hogy féltékenységében „visszaoperálta” eredeti orrát

Budapestről jelentik: Érthető s a későbbiek során kiderülő okokból nem nevezem meg a világhírű magyar festőművészt, akivel az alábbiak történtek. Ő maga így meséli el:

— Nemrégiben jelentkezett a műteremben egy amerikai kisleány. Azt mondta, hogy

Los Angelesből jött, egy hónapig nálam akar tanulni.

Rendben van, mondom, csak tanuljon, de gondolom: honnan ismeri a nevemet? Miért éppen énhozzám jön a féldögémből túlsó feléről festészetet tanulni?

Közbevetjük, hogy nyilván azért, mert ő világhírű.

A művész hümmög egyet-kettőt, tesz is pár megjegyzést a világhírűről, aztán folytatja:

— Szóval a lány tanul nálam már vagy két hete, kezdünk összebarátkozni, mire ő felenged természetesen, veleszületett, mondhatnám: együgyű vidámságából és megtisztelt azzal, hogy komoly dolgokat is mesélget. Kiderül, hogy van egy ismerőse Newyorkban. Ez a Mr. Brown szegény kis orvos volt az egykori Ausztriában és nincs még egy esztendeje sem, hogy rokonai segítségével kivándorolt Amerikába. Az odavalósi rokonok kijelentették, hogy ezzel a tudományával nem igen fog boldogulni, legjobban lenne, ha

kozmetikai sebészetre, plasztikára

adná a fejét, ha a női szépítéssel foglalkozna.

PLASZTIKAI CSODA.

— Hogy a fiút némileg megerősítsék elhatározásában, hozzáadták feleségül egy rút és aránylag szegény rokont, akinek csak annyi pénze volt, hogy valahol Newyork külvárosában „nyithassanak” egy kisebbfajta rendelőt. Szegények már vagy két hónapja üldögélt hajnalot napestig a rendelőben anélkül, hogy egyetlen páciens akadt volna. Egy szép napon a férj gondolt egy nagyot és nyíltan tudomására hozta feleségének, hogy csunyának találja, így egyéb elfoglaltság híján

őt fogja plasztikai sebészettel megszápítani.

— Hozzáátott a műveletekhez és legelső sorban az arcot vette munkába. Felesége görbe és hosszú orrából görögösen egyenes vágású és franciásan ritos nőt kát csinált, a ráncos homlokot rendbehozta, eltávolította a fülek mellől két oda nem illő hajbennővet, közben pedig kvarckúrával, valamint vitaminkor adagolásával igyekezett hamvassá varázsolni a fonyadt bőrt.

A doktornak nem lévén a világon semmi elfoglaltsága: tetőtől-talpig végig szépítette önmagát. Az augusztusi hethetes csendesóceáni „családi vikendre” már egy merően új,

nagyogó szépségű, valóságos ismeretlen Mrs. Brownt hozott magával.

A rokonság majd, hogy ki nem verte: gondolták, ez a csirkefogó otthagya a gazdag családtól kapott csunya Hamupipkét.

— A doktornak híre kerekedett. Mire Los Angelesbe érkeztek a nyaralásra, már két gazdag rokon kisleányt kellett rendbehozni egy ottani kibérelt műtőben. Pár nap múlva hollywoodi színésznő pácienseket kapott...

A FELTÉKENYSÉG KÖVETKEZMÉNYEI.

— Nem akarok hosszadalmas lenni, — pöfékel komótosan pipájából a festőművész, — ez az osztrák eredetű Mr. Brown otragadt Los Angelesben, gazdag ember lett és semmi baja nem lenne, ha... Ez a „ha” azonban döntő jelentőségű a történetben. A most már világszép Mrs. Brown ugyanis lelépett az egyenes vágányról és

jobb-balra fiörtült.

Tetszett a férfiaknak és ez tetszett neki, röviden: a menyecske elszemtelenedett. Mr. Brown, aki feleségét az esküvő idején kicsit únta, rövid hollywoodi tartózkodás után a féltékenység sárga szemű réme kezdte mardosni. E pillanatban Mr. Brown a lo-

angelesi fogház lakója: súlyos testiértést követett el, azonkívül a világtörténelemben példátlanul álló házastársi kegyetlenkedést is, amennyiben egy borús szeptemberi délután elaltatta feleségét, felfektette a műtőasztalra és —

visszaszűfítette az orrát.

E emlékedünk a csodálatos történeten, mígnem valamelyikünk felveti a kérdést, hogy hát mi van azzal a festészetet tanuló amerikai kisasszonnyal? A mester gondolkodik kicsit, majd ezeket mondja:

A MAGYARAZAT.

— Nem tudom: hányadán álljak ezzel a milliommossalasszonnyal. Egy szép napon elmaradt tőlem, mindössze üzenetet kaptam tőle, hogy majd nemsokára ismét felkeres. De mert telt-múlt az idő és csak nem jelentkezett, gondoltam, valami baja

Franciaország katonai helyzetéről tájékoztatták a nemzetvédelmi titkos tanácsot

Heti tíz órával emelték a hadiipar munkaidéjét

Párisból jelentik: A világháború befejezése óta most ült össze másodízben a titkos francia nemzetvédelmi tanács. A tanács tagjai azért hívták össze, hogy tájékoztassák őket Franciaország katonai helyzetéről és módot adjanak a katonai kérdésekkel foglalkozó bizottságok tagjainak a legfontosabb és legbizalmasabb nemzetvédelmi problémák megvitatására. A bizottságot csakis a legkomolyabb időben hívják össze tanácskozássra.

Párisból jelentik: A szenátus nemzetvédelmi bizottságában Daladier nagy lekecsédes közben bejelentette, hogy a nacionalizált üzemekben nem 40 órát, hanem 48 és 50 órát dolgoznak hetenkint. A hadianyagtermelés nagymértékben fokozódott és kielégítő. Az új korosztályok bevonulásának kérdése is megoldódott és teljesen pótolhatják a hiányt.

Beköltözések a városba, elköltözések vidékre, születések és halálozások 1938-ban Temesvárott

Az eredmény 4589 főnyi szaporodás

Temesvárra az elmúlt esztendőben máshonnan 9712 személy költözött be és 1180 gyermek született. Ez összesen 10.992 lelket tesz ki. Részben vidékre, részben pedig külföldre költözött a városból az elmúlt esztendőben 5015 és meghalt 1288, összesen 6303 személy.

Az egy év alatt lakossággyarapodás tehát 4589 lélek. 1938 január 1-én Temesvár lakossága 102.003 lélek volt, 1939. január 1-én pedig már 106.592.

Biraescu Traian, a városi statisztikai hivatal vezetője, aki ezeket az adatokat összeállította, rendelkezésünkre bocsátotta a népmozgalmi kimutatásnak nemzetiségek szerint való megoszlását is. Az érdekes számok a következők:

Mult évben román beköltözött a városba 3743, született 375, elköltözött 1207, meghalt 291, a gyarapodás 2620 lélek. Az év kezdetén volt a városban 30.666, az év végén 33.268 román.

Magyar beköltözött 2651, született 322, elköltözött 1792, meghalt 296, a gyarapodás 885. Az év elején lakott Temesvárott 26.706, az év végén 27.591 magyar.

Német beköltözött 2238, született 322, elköltözött 1471, meghalt 468, a gyarapodás 621. Az év elején volt 27.171, az év végén 27.792 német. Szerb beköltözött 239, született 34, elköltözött 180, meghalt 42, gyarapodás 21. Az év kezdetén volt 2492, a végén 2513 szerb. Zsidó beköltözött 752, született 102, elköltözött 328, meghalt 152, a gyarapodás 374. Az év elején volt 12.394, a végén 12.768 zsidó nemzetiségű temesvári lakos. Zsidó vallásnak vallotta magát ezenkívül 96 román,

van, hát elmentem a dunaparti szállóba, ahol tudomásom szerint lakott. Közötték velem, hogy már elutazott, folytatta világszép új útját. Azt is közölték, hogy itt nálunk

az egyik híres plasztikai sebésznel kijavította az orrát,

amire bizony ráfért egy kis szépítés. Azt is közölték, hogy Budapesten nem is olyan ritka vendég a csunya és gazdag amerikai lány, aki világszép új útja során nálunk rendbehozattja az arcát és egy esztendei távollét után, mint világszép királykisasszony megy haza. A magyarokat az, hogy szerkesztői körökben megaláznak tartják a plasztikai beavatkozást, ezt csak a szűfésznek nezik e. A csunya nők azonban Amerikában is hajlamosak a megszépülésre, ha tehát van pénzük egyesztendőds utazásra, akkor

körülhajlékazzák a világot

és közben „a napsütéstől, a levegőváltozástól, a tengertől és az ismeretlen világok varázsától” úgy megszépülnek, hogy környezetük „alig ismer rájuk”.

A hölgy egyébként egész rövid ideje, hogy elutazott: új és varáz arca látható a plasztikai sebészorvos fényképalbumában, nemcsak a pedig látható lesz az egyik műtárlaton, mert a világhírű magyar festőművész e pillanatban festi a portréját. *Németh Károly.*

2027 magyar,

637 zsidó, 2 szerb és 11 más nemzetiségű, összesen 2873. Bolgár beköltözött 24, született 2, elköltözött 13, meghalt 2, a gyarapodás 15. Az év elején volt 158, a végén 169 bolgár. Cigány beköltözött a városba 2, született 17, nem költözött el egy sem, meghalt 21. Az apadás 2. Az év elején volt Temesvárott 214 és a végén 212 cigány. Más nemzetiségű beköltözött 93, született 6, elköltözött 24, meghalt 16, a gyarapodás 59. Volt az év elején 2202, a végén 2261 más nemzetiségű.

Kétszázmillió kártérítési per az állam ellen

Bucurestiből jelentik: A Semmitőszék ma tárgyalta a földművelésügyi minisztérium és Natalia Roman, valamint Sergiu Tolstoy beszarabiai földbirtokosok között folyó perben benyújtott felfolyomást. A két földbirtokos

200 millió leit követelt az államtól, hat, Hotin-megyében kizajátított erdőért.

A hotini törvényszék helyt adott a keresetnek és a teljes összeget megítélte. Hasonló értelemmel döntött a cernăuți ítéltábla is. A mai semmitőszéki felfolyomási tárgyaláson mindkét fél ügyvédei kifejtették álláspontjukat, majd pedig a Semmitőszék a tárgyalás folytatását február 15-re halasztotta.

Február
11-én
este
9 órakor

Evangelikus Nőegylet

táncos egybekötött műsoros teastje a Whitehouse-palotában

Február
11-én
este
9 órakor

Hetven év előtt nyílt meg a temesvári lóvasut, melyre féltek felülni, mert az utazást rajta életveszélyesnek tartották

Ebben a jelenlegi, Krisztus utáni 1939-es esztendőben éri meg a temesvári közúti vasút hetvedik évét. Eredetileg hernyónak született meg, hogy ztán a fejlődés során pillangóvá váljék. Vagyis: temesvári közúti vasut előbb lóvasut volt és aztán egy csomó idő elteltével villamossá fejlődött. Kezdetben volt részvénytársaság, amelynek temesvári közúti vasúttársaság volt a neve. Ez a magáné, amelyet több évtized múlva a város váltott magához, kapott engedélyt, hogy

a város területén lóvasutát építsen és forgalomba tartson.

A temesvári lóvasutát 1869 július 9-én nyitották meg ünnepélyesen és adták a forgalomnak.

Ha ilyen esemény ma játszódna le Temesváron, az újságok óles cikkeket írnának róla és főleg hosszú jegyzéket sorolnák föl azoknak a személyiségeknek, akik megjelenésükkel az ünnepség fényét emelték. Meglepetéssel látjuk azonban, amikor az 1869 évi temesvári újságokban lapozunk, hogy az akkori sajtó — pedig abban az időben nem igen voltak se világrengető események, sem helyi szenzációk, — mindössze

hosszabb-rövidebb hírekben eszteli a lóvasut megnyitását,

pedig az nagy dolog volt az akkori Temesváron. A megjelentek névsorát az akkori újságok egyáltalában nem közlik, csak a két miniszteri kiküldött nevét említik meg, a többi előkelőséget „hatóságok” nevezet alatt foglalják össze. De lássuk csak egy 1869-es újság huszonkét nyomtatott soros beszámolóját és tüzdeljük bele régi temesvári emberek visszaemlékezéseibe.

A hajdani temesvári Polgár megszokta, hogy a Belváros — akkoriban a Vár — és a Gyárvaros, valamint a Józsefvaros és a kibontakozásban levő Majorok — később Erzsébetvaros — gyalog tegye meg az utat. Távolság utazott, vagy pedig újságot olvasó személyek tudták róla, hogy a nyugati nagy városokban a helyi közlekedés gyorsabb lebonnyítását lóvasut szolgálja. Nagy dolognak és óriási haladásnak tartották és

bizalattal voltak rá, hogy Temesvár is lóvasutal.

Allandó kíváncsisággal nézték, amint a részvénytársaság munkái serényen dolgoztak hónapokon keresztül a lóvasut pályájának megépítésén, a talpfák és a sinek lefektetésén. Juniusban már megvoltak a lóvasuti kocsik is, amelyeket a gyárvarosi fészerben, ahol azokat egyelőre elhelyezték, nagyon megcsodáltak. Sokat beszéltek arról is, hogy már a lovakat is megvásárolta a részvénytársaság a kocsik vontatására és találgatták, elég erősek lesznek-e, mert nagy teher maga ám a kocsik is, hát még milyen nehéz, ha te van utassal! Junius végén már azt is tudták, hogy főfogadták a lóvasuti kocsisokat és kalauzokat, akiket megfelelően kitanítottak teendőikre.

A temesvári lóvasut első része a várbeli Tiszti Kaszinótól a Gyárvaros felé haladt és az Angol lovátálynó vendéglő előtt ért véget.

Az Angol királyi és a kávéház volt, amely később az Andrassy, majd az Otthon, végül a Patria név alatt volt ismeretes és amelyet néhány év előtt lebontottak, hogy a helyén új utcát nyissanak. A gyárvarosi kéttornyú római katolikus plébániatemplommal szemben nyíló új ucca torkolatában állott valamikor az Angol királyi, ameddig az új lóvasut haladt. Csak később építették ki tovább a Gyárvarosban is, majd a Belvárosból a Józsefvaros és az Erzsébetvaros felé.

A megnyitás napján — 1869. július 9-én — rengeteg nép állott azon az utvonalon, amelyen a lóvasut haladt. Mindenki látni akarta a nevezetes közlekedési eszközt. Újsághírünk, amelyről már fentebb megemlékeztünk, így kezdődik:

— Végre sok nekikészülődés és ígéretés után megnyílt a temesvári lóvasut. A Kaszinótól az Angol királyiig az uccán sok ember gyűkezett össze, hogy tanuja legyen annak,

mélobent lehet ezt az utazást nyolc perc alatt lejárás nélkül megtenni.

A hír megemlíti, hogy a megnyitásra Budapestről Temesvárra érkezett Loveczky miniszteri titkár és Weisz vasuti főfelügyelő, majd így folytatja:

— Négy lóvasuti kocsi indult, amelyek mindegyike elé két-két lovat fogtak. Az első kocsiban ültek a hatóságok fejei és a zenekar tagjai. A többi kocsiban hivatalos személyek, a részvénytársaság vezetői, részvényesek és meghívott vendégek.

Amikorra feltartak az indulásnak, a zenekar indulót fújt és mindöregig vigam muzsikált.

A téren álló főmeg harsány éljenzésben tört ki. Amint a lóvasuti kocsik haladtak, úgy folytatódott az utvonalon mentén mindenütt az éljenzés. A lóvasuti kocsi a Takarékpénztár-uccán keresztül eljutott a Szent György-térre, majd az ugyancsak szűk Zápolya-uccán át megérkezett a vár kijáratá, a lugosi kapu elé. A várkapu boltzatai dübörgöve verték vissza a zajt, amelyet a lovak patkója és a lóvasuti kocsik zörgése okozott.

Az újsághír azután így szól:

— A négy lóvasuti kocsi minden baj nélkül megérkezett az Angol királyi elé.

Az utasok a kiállott veszedelem után pár percig pihentek, aztán visszaindulnak.

BECSÜLETSZÓVAL KELLET ERŐSITENI, HOGY A LÓVASUT NEM VESZÉLYES

Szóval a kiállott veszedelem után pihentek, hogy magukhoz térjenek. Ebben a rövidke mondatban benne van az a bizalmatlanság, amely a lóvasut fogadta. A közönség félt tőle, attól tartott, hogy kisiklik, vagy felborul. Külömben is az akkori fiákerosok izgatták a lóvasut ellen és azt hajtogatták, hogy az majd megfosztja őket kenyerüktől.

Sokáig tartott, amíg a közönség a lóvasutal megbarátkozott,

amely pár krajcárért szállította az utasokat és amíg a fiákerosok is megbékéltek vele, mert akinek bérkocsira futott, az azontul is bérkocsin járt.

A hatósági személyek és a részvénytársaság vezetői a Belvárosba való visszaérkezés után kiszállítottak és felmentek a városháza tanácstermébe. Ott a bejárásról és az első utró jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyv szerint Loveczky miniszteri titkár ezt a kérdést intézte Weisz vasuti főfelügyelőhöz:

— *Becsületszóval állítja ön, hogy a lóvasut üzemképes?*

A nagy csendben Weisz főfelügyelő szilárd hangon válaszolt:

— *Becsületszóval állítom, hogy a lóvasut üzemképes.*

— *Akkor azt ezennel átadom a forgalomnak, — hirdette ki a határozatot a miniszteri titkár.*

Az újsághír befejezése így hangzik:

— *A megnyitás után a Stenzer-vendéglőben bankett volt, amely tizenegyor kezdődött és kétóig tartott.*

Folyt a peggő. Kisiklás itt sem volt.

1869. július 9-től kezdve állandóan közlekedett minden baj nélkül a temesvári lóvasut. A lóvasuton és később még szórványosan a rája következett villamos vasuton is, gyakran találkozhattunk utasokkal, akik a kalauz jegyikálására így válaszoltak: részvényes. Ugyanis a közúti vasuton, mielőtt azt a város átvette, a részvényesek nem fizettek.

Kubán Endre.

Az „orvosi” vizsgát sikerrel tette le a craiovai áldoktor

Hogyan jutott a diploma birtokába a „főorvos”, akit jogász vélemény szerint nem lehet elítélni

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyészség a legnagyobb erővel folytatja a vizsgálatot, Dogariu volt craiovai „főorvos” ügyében, aki mint ismeretes, anélkül, hogy elvégezte volna az egyetemet,

hamis bizonyítványok segítségével orvosi gyakorlatot folytatott, sőt néhány évvel ezelőtt annyira vitte, hogy Craiova főorvosává nevezték ki.

Ami pedig a legkülönösebb, a főorvosi kinevezést megelőző vizsgát sikerrel letette.

Dogariut először a fővárosi rendőrprefektúrán hallgatták ki és az alkalommal a leplezett al-főorvos igyekezett bizonyos körülményeket elhallgatni. A rendőrségről azután az ügyészségre került, ahol mindent bevallott. Valómsa és a lefolytatott nyomozás anyagából kiderült, hogy Dogariu az 1919—1920-as tanévre iratkozott be a bucarestii orvostudományi egyetemre. Miután azonban a követelményeknek nem tudott megfelelni,

mindössze másfél esztendőig volt az egyetem hallgatója.

Ezután kimaradt. Három évvel később, 1924-ben jelentkezett a kolozsvári egyetemen a doktorátus megszerzése végett. Ennek megfelelően Dogariu bemutatta okmányait, amelyek igazolták, hogy elvégezte az egyetemi éveket és valamennyi vizsgát sikerrel letette. A birtokában lévő írásk alapján a doktorátus elnyerése céljából elfogadták értekezését, azon-

ban nem volt szerencséje, mert

megbukott.

A kudarc ellenére Dogariu nem csüggedt el és a következő évben a iasii egyetemen tünt fel. Itt azután sikerült megszereznie a doktorátust. Még ugyanebben az esztendőben bejutott a katona-orvosi intézetbe, ahol azonban nyomban észrevették, hogy semmihez sem ért és ezért rendes katonai szolgálatra osztották be. A leszerelés után Dogariu „dr.” elhatározta, hogy most már „komolyan” hozzálát az orvosi gyakorlathoz. Ismét néhány esztendő telt el és Dogariu azon vette észre magát, hogy

hamis okmányai alapján sikerült főorvosává kineveztetnie magát.

A nyomozás jelenleg azokat a körülményeket igyekszik tisztázni, hogy Dogariu miként juttott a hamis bizonyítványok birtokába.

Jogász körökben az esettel kapcsolatban érdekes vélemény alakult ki. A büntető törvénykönyv ugyanis csak a közokirathamisítást bünteti, a hamisított okiratok felhasználói ellen azonban semmiféle megtorló intézkedést nem tartalmaz. Ilyen körülmények között a craiovai al-főorvos a tárgyaláson majd azal védekezhetik, hogy egyrészt, a 14 esztendővel ezelőtt elkövetett hamisítás ügye már elévült, másrészt pedig a hamisított bizonyítványok használatát a törvény nem bünteti és így ő ezért nem vonható felelősségre.

SCALA

ismét egy nagy slágerfilmet mutat be!

A szezon legjobb kémfilmje!

A VÖRÖS ORCHIDEÁK

Főszerepben az összes nagy sztárok:

OLGA TSCHCHOWA

ALBRECHT SCHOENHALS

CAMILLA HORN

ANTON POINTNER

ANGELO FERRARI

Rendezte: Nunzio Malasomma

Zene: Franz Grothe

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné olcsó helyárral (13—18 lei)

A megfizetett angyal

Margaret Sulivannal

Montagu Norman Európa tanácsadója

Az Angol Bank hallgatag kormányzójának fontos szerepe a háborúutáni történelemben

Londonból jelentik: „Figyeljétek Normant“ — írta több angol lap, amikor híre terjedt, hogy az Angol Bank kormányzója sorozatos tárgyalásokat kezdett Hjalmar Schachthal, aki akkor még a Német Birodalmi Bank elnöke volt. Noha a megbeszélések

a nyilvánosság teljes kizárásával

Folytak, az angolok körében köztudomásúnak tartották, hogy elsősorban a zsidó menekültek ügyéről, a brit lelkiismeretet folyton furdaló problémáról volt szó. A hétpróbás angol demokraták gyanakvó szemmel nézték a tárgyalásokat, mert Montagu Normant sajtóbarát személye

kívonja a parlament ellenőrzése alól.

Ki hát ez a férfiú, akinek tetéit ilyen nagyjelentőségűnek tartják egész Angliában?

**EGY MAGANOS, ZÁRKÓZOTT
HATALMASSÁG**

A Bank of England kormányzójának helye az angol közélet sajtóosságai közé tartozik. Hatalmi köre és befolyása oly nagy, hogy tulajdonképpen

az egész angol gazdasági életet irányítja.

és döntő szava van Nagybritannia nemzetközi gazdasági kapcsolatainál is. Ennek ellenére jogilag tulajdonképpen magánszemély, mint ahogy az intézmény is

magy kiváltságokkal felruházott magánbank.

Önállóságában és függetlenségében világszerte a szolidaritás és megbízhatóság fogalmaként tisztelt Angol Bank úgyszólván államot alkot az államban.

Mint már említettük, az Angol Bank tevékenysége az egész angol gazdasági életet átszövi, de belső tevékenységébe az angol nyilvánosság alig nyer betekintést.

Montagu Norman maga is sokban hozzájárult ahhoz, hogy

fokozza ezt a hagyományos titokzatosságot.

Pár év előtt történt házasságáig a sajtó egyszerűen mint a „rejtelmes“, majd meg mint a „hallgatag“ aggligényt emlegette. Montagu Norman talán még

sohasem nyilatkozott a nyilvánosság számára

és egyenesen sportot űzött abból, hogy elkerülje a feléje forduló érdeklődést. Még attól sem riadt vissza, hogy álneveket használjon. Sőt legtöbb külföldi utazására „rangrajtve“ indult. Amerikát például Spinner tanár neve alatt járta meg és valóban eltartott néhány hétig, míg a különben oly szemfüles amerikai riporterek felfedezték, hogy kicsoda. Pedig, ha valaki, úgy Montagu Norman könnyen felismerhető. Megjelenésében

teljes ellentéte a pénzembernek.

Széles karimájú kalapjával, ápolat fehér kecskeszakálljával, hanyagul magárvetett felöltőjével beérkezett, de bohém természetű művész benyom

A Normanok utja

A Norman-család a szó igaz értelmében City-nemzetség. A skandináv származású dédapa fakereskedő volt, a nagyapa már 28 éves korában a Bank of England egyik igazgatója lett és London egyik legnagyobb magánbankjának leányát vette feleségül. Fia, vagyis Montagu Norman apja, a híres Martins Bank élén állott és felesége a Bank of England egyik néhai elnökének leánya volt.

Szinte természetesen tűnt, hogy Montagu Norman is a bankári pályára lépjen és a fiatalember olyannyira a City légkörében élt, hogy Cambridgeben nem is érezte otthon magát. Csak egy esztendeig és nem éppen eredményesen látogatta az ősi főiskolát. Annál inkább megtalálta a helyét, amikor

egyszerű gyakorlatnokként odaülhetett a régi családi bank íróasztala mellé.

Később elküldték tovább tanulni Newyorkba, ahol néhány esztendő telt. Visszatérése után társtulajdonosként belépett a családi bankba, a Brown, Shipley & Co. cégbe. A búr háború kiszaktotta tevékenységéből. A fiatal bankár

önként jelentkezett

és mint vitézségi érdemrendekkel kitüntetett kapitány tért vissza. Igazi pályafutása csak ezután kezdődött el. Pár év alatt a Cityben olyan nevet szerzett magának, hogy 1915-ben a Bank of England helyettes kormányzójának válasz-

mását kelti. Amilyen hideg és zárkózott a nyilvánossággal szemben, oly vidám és kedélyes baráti társaságban. Epp egyik legnagyobb ellenfele, Snowden volt pénzügyminiszter, aki később fenntartás nélküli híve lett, állapította meg róla, hogy szeretetreméltóbb és jóakaratóbb emberrel alig találkozott.

Aránylag fiatalon, 43 esztendőskorában lett a Bank of England kormányzója s most már

tizenkilencedszer választják meg erre az előkelő tisztségre,

mely közfelfogás szerint a londoni City „diktátorává“ avatja. Családi hagyományai úgyszólván már előkészítették a bankkormányzóságra.

Az angol bankvilágnak már egyik legkiemelkedőbb alakja volt, amikor először helyettes kormányzóvá, majd governor-rá megválasztották. Mint oly sokszor történik az angol közéletben, Norman is

jóval nagyobb fizetésről mondott le,

amikor elvállalta ezt a közösség érdekeit szolgáló tisztséget, mely angol viszonyok szerint aránylag kis jövedelemmel — évi 2000 font — jár csak.

tották, négy évvel később pedig, éppen a háború véget követő zavaros hónapokban lord Cunliffe utódjaként az Angol Bank kormányzója lett.

Körülbelül 225 esztendeje működött már a Bank of England, mikor Montagu Norman az élére került. Nehezebb feladat egy elődjére sem várt még két évszázad alatt, mint amellyel a most következő években neki kellett megküzdenie.

HARC A VÁLSÁGGAL

Kormányzóvá választásától kezdve Montagu Norman munkássága egybeesik a háborúutáni kor gazdaságtörténetével. Anglia visszatérését az aranystandardhoz ő hajtotta végre, mint ahogy pár évvel később époly mesterien keresztülvitte — és még hozzá személyes meggyőződése ellenére — „az aranyalapról való végleges letérést“. Már a brit gazdasági élet ellenőrzése, vezetése, újjáépítése egymagában is emberfeletti teljesítményeket követelt, de Montagu Norman tevékenysége még ezeket a hatalmas kereteket is túllépte. A City diktátora

egész Európa gazdasági tanácsadója

lett. Mindenekelőtt az ő érdeme, hogy a szétzilált európai gazdasági élet nem fulladt káoszba. Tervei alapján és segítségével oldották meg Európa legtöbb országában a valuta stabilitásióit.

Oroszlánrésze volt a bázeli Bank for International Settlements megalkotásában, mely ma minden politikai és gazdasági feszültség ellenére, lehetővé teszi az európai államok bizonyosfokú gazdasági együttműködését.

Eppen mivel a világ oly keveset tudott Montagu Norman magánéletéről, roppant feltűnést keltett, amikor 1931-ben a megesontosodott aggligényként ismert bankvezér megnősült. A nyilvánosság ezúttal is csak utólag értesült arról, hogy

a 62 esztendőskorban feleségül vette a náttál sokkal fiatalabb Priscilla Reyntinst, egy előkelő családból származó angol tüzerőrnagy leányát.

Mrs. Norman házassága előtt politikai tevékenységet fejtett ki. Ő volt,

a londoni városi tanács első női elnöke.

A bankkormányzó felesége természetesen teljesen visszavonult a politikai tevékenységtől és most már kizárólag férjének él, a szőnyekes család házában, a Campden Hill-en. Innen utazik Norman Montagu minden reggel földalati a City-be, ahol késő estig dolgozik. Gyakran néhány napra eltűnik és csak a véletlen folytán derül ki egyszer-másszor, hogy valami fontos küldetésben külföldön járt. Szabadidejét részint hosszú sétákkal tölti el, részben pedig kedvenc passziójával, az esztergályozással.

R. L.

Az angol légihaderő félelmetes „ujdonságai“

Újrendszerű ágyustornyok és egyéb érdekességek

Sir Kingsley Wood, angol légügyi miniszter a napokban szemlélte meg a Surrey grófsági Tolworthben fekvő „Parnall“ repülőgépgyárat. A „Parnall“ üzemekben készült el, teljes titoktartásban, első szériája a „Frazer-Nash“ rendszerű repülőgép ágyustornyoknak. Frazer Nash kapitány találmánya: a forgó páncceltorony, mely a 600 órákilométer sebességgel repülő harci gépre szerelve,

az ágyúk kiszolgálójának teljes védelmet nyújt

és lötevékenységét sokszorosan leegyszerűsíti. Pilótaruha, bukósisak, bélelt kesztyű nélkül, gombnyomással fordítja a páncceltorony kezelője a szükséges lövészirányba; tetemesen növelve mozgásgátló ruházat nélkül, a találatok számát.

Az 1938-ban megszervezett „Civil air Guard“, a „Polgári Őrség“ fejlődése, önkéntes jelentkezések folytán, oly mértékű emelkedést mutat, hogy a vezetőség kénytelen volt az első női repülő- és pilótaképző tanerőket alkalmazni. Egyelőre tíz, legalább 2000 repülőórával rendelkező hölgy vezényeltetett az oktatóképző tanfolyamra.

Míg Camrose, Rothermere Beaverbrook sajtólordok agitációján az ország legkiválóbb katonai szakértőinek serkentését a brit légvezetőség minden erejének megfeszítésével építi Anglia „védelmi“ fegyverét, addig a szigetország legjobbjai még ezzel sem elégszenek meg és minden módot a legteljesebb üőképeséget szolgáló hiperfegyverkezést követelik. A brit légierők egyik legkiválóbb hadipilótája és egyszerűs mind a légi vezérkar egyik rangidős törzstisztje, L. Mr. Lean csoportkapitány, a 3. számú bombavető csoport vezérkari főnöke, Anglia egykori légi szakértője a genfi Népszövetség mellett, benyújtotta nyugdíjaztatási kérvényét! Kérelmének megindokolását, természetesen, a szolgálati út betartásának szükségessége, a nyilvánosság számára hozzáférhetetlenül teszi. De az alig 45 esztendőskorú törzstiszt, ki feltétlenül a légi vezérkari főnöki állás egyik biztos várományosának számított, soha nem titkolta abbeli felfogását, hogy az angol légiképzés mértéke nem elégítette ki és hogy az utolsó krízis óta fogantatott lépések sem ütötték meg az általa követelt mértéket.

IFJUSÁGI BÁL

a Magyar Leányegylet rendezésében

február 18-án

a Whitehouse palotában

Kisfaludy Károly: Tanulságok

Írta: FISCHER ALADÁR.

Nem valami új munkájának fölfedezéséről van szó, hanem pusztán csak annyiról, hogy 151 évvel ezelőtt született. Tehát, még csak nem is kerek számú jubileum. De olyan ezeknek a nagyoknak az élete és munkássága, hogy minden esztendő levonhatja belőle a maga tanulságait. Az ő születési évfordulója is csak ürügy az elmélkedésre.

Egész élete a születés pillanatában dől el. Amikor az első lélegzeteket veszi, édes anyja akkor sóhajtja az utolsót. Szörnyű az, leszakadni az édesanya kebléről, úgy nőni fel, úgy élni, hogy sose fűrődhessünk meg az édes anya meleg tekintetének sugárzásában, sohase érezzük puha kezének cirógatását a fejünkön, sohase hallhassuk édes, muzsikáló hangon ezt a két szót: kicsi fiam. A veszteséget tetézi, hogy apjától csak durva szó és ütleget jár ki neki. Mert az csak a másikat, a Sándort szereti. Magára hagyottan, kitzasztva kell élnie. Sebeket kap, amelyekkel senki sem törődik, neki magának kell gyógyítania azokat, minthogy az erdei vad is maga nyalogatja a sebeit. S mégis, magára talál és lesz belőle valaki, amivé puha fészekben, kényeztetések között egész bizonyosan sohasem vált volna.

Katonai és művészi babérokra hasztalanul vágyott, mihelyt azonban az irodalommal próbálkozott, dőlt a siker. Drámái meghozták a hirt, vígjátékai a vígjáték atyja címet, személyének varázsa és szervező képessége az irodalmi központot, Aurorája és darabjai a közönségsikerért. Amikor Kazinczyék a legerősebben hittek, hogy szilárd talajon állnak, kiderült, hogy eppur si muove. Az irodalom kirepült a kalitkából s csattogásával fölverte a berkek andalító mélaságát. Kazinczyék befogták a fülüket, a magyarság azonban felfigyelt az új hangokra. A generáció váltások legérdekesebbike játszódik le. Kazinczy eleinte nem vesz észre semmit, Kisfaludyval szemben is a régi receptet használja: buzdítja a múzsafit. Amikor a szakadék jelentkezik, jön egy barátságos, kissé szentimentális kézfogás, melynél még Kisfaludy érzi magát megtiszteltetve s mélyen meghajlik. De aztán elválnak az utak s bekövetkezik a korona és kard tradicionális elkülönülése. Kazinczy megtapogatja a fejét, a korona még ott van, de a kardot már Kisfaludyék villogtatják. Kazinczy áll, Kisfaludyék indulnak. Kazinczy tilamfává mered, Kisfaludyék egyszerűen nem törődnek vele, kikerülnek s mennak tovább. A feszültség azonban nőttön nő s robbanáshoz kell vezetnie. Az első detonációt a Conversations lexicon póre adja. Amikor abba gróf Desseffy is beleszó, Bajza kiméletlenül mondja ki: „Itt nem érdem, nem születés, nem hivatal többé, egyedül okok, egyedül ész adnak elsőséget“. A második bomba már egyenesen Kazinczynak van szánva. Amikor magyarrá fordítja Pyrker László egi érseknek egy németül írt hőskölteményét, Toldi Ferenc kifakad, hogy egy magyar ember munkáját németből kell vissza fordítani. Kazinczy elszörnyed a fiatal óriások hangján, akik egy csillagrendes érsekről nem állnak úgy beszélni, mint egy toprongyos zarándokról. S a legfájdalmasabb az, hogy elszörnyedésnek hangja üresen verődik vissza. Ő azt hitte, hogy a közvéleménynek ad kifejezést s látni és hallania kellett, hogy a közvélemény a fiatalok mellett van. Egyszerre megcsapta az egyedüllét hideg szelle. Ugyanaz a tragédia játszódott le benne, mint Konstantinoszban, aki kineveti a török követet, — amikor Bizáncból szabad elhajózást biztosít neki és hiveinek: — honnan vennének annyi hajót, amennyi kellene?! S ekkor száraz, de biztos szóval mondja a követ: „Egy sarka ring a Márvány-tengeren, azon elvihetsz mindenkit, aki veled akar tartani“. S kiderült, hogy a követnek van igaza. Szörnyű kiábrándulás az, amikor elég egy sarka.

Sok generáció váltásnak ez a tragédiája. Új helyzetek, új eszmék, új szükségletek jönnek. Az öregek meghökkentek, toprongva és értelmetlenül állnak az élet új habzású áriának a partján, a fiatalok türelmetlenkednek és sürgetik a fejest. A fiatalok gyorsan tudni akarják a jövőt, mely rájuk vár, az öregek féltik a múltat, melytől bűn elszakadni. De van váltás, a melynél vigyázni kell. Ha az események lejtőre kerülnek. Lejtőn a kocsinak is, nemcsak előre gördülő kerekére van szüksége, hanem fékre is. És nagy különbség az, hogy irodalomról van-e szó, vagy pedig a bőriükről.

A nehéz időkben boldog az a váltás, ha öregek és fiatalok összefognának, egyetnek érzik magukat s egyik a másiknak szeméből merít lendületet és biztonságot.

ELJÖTT A PILLANAT, HOGY MILLIOMOS LEGYEN

Az egész ország izgalommal várja az ALLAMI SORSJÁTÉK IV. osztályának február 15.-iki húzását.

EGYETLEN NAPON

279.608.000 leit

osztanak szét, akkora összeget, amely bárki legmerészebb álmát is meghaladja.

NE FELEJTSE EL

SORSJEGYÉT

MEGUJITANI!

IV. OSZTÁLY — A MILLIOMOSOK OSZTÁLYA

Megszavazták a magyar zsidótörvénynek a zsidóság közjogainak korlátozásáról szóló szakaszait

Csak azok bírnak válaszológgal, akik igazolják, hogy felmenőik 1867-től állandóan Magyarországon laktak. — A képviselőház együttes bizottságának döntései

Budapestről jelentik: A képviselőház együttes bizottsága tegnap folytatta a zsidó javaslat részletes tárgyalását és megszavazták a zsidóság közjogainak korlátozását kimondó és az állampolgárságról intézkedő szakaszt, még pedig eredeti szövegezésben, amely a következőképpen hangzik:

A honosítás, illetve visszahonosítás hatálytalansága kiterjed a honosított, illetve visszahonosított személyekre vele együtt élő feleségére és kiskorú gyermekeire is, ha a határozat eltérően nem rendelkezik. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter felszólalásában helyesnek és kívánatosnak mondotta, hogy azoknak a zsidóknak állampolgársága, akik törvényesen szerezték meg, egyénenkénti elbírálásban részesüljön. Felhatalmazást nyer a belügyminiszter, hogy hatálytalansítsa az olyan zsidók honosítását, akiket életviszonyaik nem utalnak arra, hogy az ország területén maradjanak. Különösen szükség van erre a rendelkezésre azért, — mondotta az igazságügyminiszter — mert máris elterjedt az a szokás, hogy főleg németországi állampolgárnok, akik ott zsidóságu miatt kellemetlen helyzetbe kerültek, hirdetések útján magyar férjet kerestek, hogy így magyar állampolgárságot biztosítsanak maguknak.

A zsidók törvényhozási választhatósága

és választói jogosultsága tekintetében az új szövegezés szerint zsidó nem lehet választás alapján tagja a felsőháznak, kivéve a zsidó hit felekezet képviselőit hivatottakat. A zsidóknak csak akkor van parlamenti és községi választójoguk és csak akkor választhatók be a képviselőházba, a megyei, városi és községi tanácsokba, ha a törvényben meghatározott előfeltételeken felül okiratokkal igazolják, hogy felmenőik 1867-től kezdve állandóan Magyarországon laktak. Zsidók mint virilisták nem lehetnek tagjai a községi képviselő testületnek.

A bizottság egyhangulag elfogadta a törvényjavaslat 5-ik szakaszát, amely szerint zsidó Magyarországon köztisztviselő nem lehet.

Hollandia nem tárgyal gyarmatok visszaadásáról

Hágából jelentik: Wetter holland gyarmatügy miniszter a képviselőházban azokra a híresztelésekre vonatkozóan, amelyek szerint nemzetközi értekezlet hívnának össze a gyarmati területek újbóli felosztására, kijelentette, hogy a holland kormány a gyarmati területek átengedéséről semmiféle tárgyalásba nem bocsátkozik. A miniszter ezután a védelmi berendezések kiépítését és a flotta program teljes megvalósítását sürgette.

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ARAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közintézményeknek és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KULFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Farsangi naptár

Február 11. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület jelmezes álarcos bálja Bontila uca 7 szám alatt.

Február 11. Fideritas leányklub táncestélye a Forgács-teremben.

Február 11. Dura sportegylet bálja a Sörgyárudvarban.

Február 11. KAC atlétabálja Kolozsvártól a Newyork termében.

Február 11. Román iparosok és kereskedők egyesületének bálja a kulturpalotában.

Február 12. Az élelmiszeri iparosok céhének farsangi mulatsága a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 13. A Harmonia dalégylet álarcos jelmezbálja a Kiefer-vendéglőben.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinand szállóban.

Február 23. Műgyógyászati hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

Uj munkabeosztás a temesvári városházán

Tieran Emil dr. főpolgármester tegnap intézkedett a polgármesteri hivatal munkabeosztása ügyében. Az összes személyzeti, pénzügyi és bizalmas természetű ügyeket, a felső hatóságokkal való levelezést, szerződések kötését és a legelső szolgálati ellenőrzést a főpolgármester önmagának tartotta fenn. Warth Péter dr. alpolgármester hatáskörébe tartozik a közigazgatási ügyosztály, a gazdasági ügyosztály, az állategészségügy, az anyakönyvi hivatal és az aktáknak a különböző ügyosztályok számára való kiadása.

Az árlejtési bizottságot Tieran Emil dr. főpolgármester a következőképpen alakította meg: elnök Warth Péter dr. alpolgármester, tagok Loichita Eutim dr. gazdasági tanácsnok, Konstantinovic János főszámvevő, Mihailovici Stefan, az árlejtési hivatal főnöke. Az árlejtésben résztvevő cégek által letétbe helyezett biztosítókat Blasiu Traian könyvelő veszi át, a jegyzőkönyveket Bihoi Petru és Enculescu Gheorghe gépelik.

A közmunkák és szállítások átvételére alakított bizottság a következő: elnök Table Nicolae dr. főjegyző, tagok Ciurcu Vasile főmérnök, Disela Pavel pénzügyi tanácsnok, Rafiroi Silvestru és Bor Marin. A bizottságot esetenként kiegészítik annak az ügyosztálynak, vagy városi vállalatnak a vezetőjével, amely ügyosztály, vagy városi vállalat számára a szállítás történik. A bizottság titkára Brize Andrei, a pénzügyi osztály tisztviselője és helyettese Voin Lazar műszaki tisztviselő.

— **IDÓJÁRÁSJELENTÉS:** Változó felhőzet és a hőmérséklet állandósulása várható.

— **Boris király Belgrádba utazik.** Szófiából jelentik: Politikai körökben tudják, hogy Boris király Olaszországból hazautazik, de közben Belgrádban megáll, ahol Pál régensherceggel fog tanácskozni.

1847. február 10-én született Edison Alva Tamás világhírű amerikai feltaláló. Az iskolában, majd a szülői házában irni-olvasni tanult és az életbe, mint újságíró lépett. Az újságok, amelyeket árusított, felkeltették érdeklődését és olvasni kezdte azokat. Így támadt fel benne a tudásszomj és ettől kezdve minden szabad idejét tanulásnak szentelte. Foglalkozott természettudománnyal, vegyészettel és fizikával. Folyton találmányok törte a fejét. Jelentős találmányai voltak a táviratozás terén és ennek nemcsak sikert, hanem jó állást is köszönhetett. Később önállósította magát és a Menlo Parkban megalapította híres laboratóriumát, amelyben kizárólag találmányokkal foglalkozott. Legnevezetesebb találmányai a villanygőg, a fonográf, a mikrofón és a telefon.

1853. február 10-én kezdtek meg a budai alagút építését. Az építést, amelyet Clark Ádám angol mérnök vezetett, négy évig tartott. Az alagút hossza háromszázötven méter és a maga idejében Európában a legnagyobb ilyenmű építkezés volt.

1923. február 10-én halt meg Röntgen Vilmos, híres német fizikus. Róla neveztek el az általa felfedezett röntgen-sugarakat, melyekkel a Röntgen által szerkesztett felvétel gép segítségével fényképfelvételeket lehet készíteni az emberi test belső részeiről. A röntgenezés nagy jelentőséggel bír az orvosi tudományban.

— **Vilma királynő Belgrádban.** Brüsszelből jelentik: Vilma holland királynő május 23-ától 26-ig Belgrádban fog tartózkodni, hogy vizsgálja Lipót belga király múlt évi látogatását.

— **„CAROL KIRÁLY SZERET MINDEN SZEPET”.** Londonból jelentik: A Crook Examiner című nagy ir hetilapban cikk jelent meg Európa uralkodóiról és a cikk részletesen foglalkozik II. Carol király személyével. Megemlíti, hogy az uralkodó szeret minden szépet és szabad idejében klasszikus zenével foglalkozik. Legkedvesebb zeneszerzői Bach és Mozart.

— **GAFENCU KÜLGYMINISZTER DEZSŐ-NEJE.** Bucurestiből jelentik: Gafencu külügyminiszter és felesége tegnap dezsonét adtak lord Semphill és Andrews Sevastopolu tiszteleére. A dezsonén Calinescu miniszterelnökkel egyetemben kívül a kormány több tagja és a Bibescu hercegi pár is résztvettek.

— **Baran miniszter kabinetfőnöke.** Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter kabinetfőnökévé Porumb Ioan dr. fiatal temesvári ügyvédet neveztek ki, aki állását már elfoglalta. Porumb Ioan dr. a temesmegyei Sipet községben született, Karánsebesen teológiát, Kolozsváron pedig jogot végzett. A bányai ügyvédi kar nagyképzettségű és rokonszenves tagja.

— **Az Erdélyi Múzeumegyesület közgyűlése** február 19-én lesz Kolozsváron az unitárius püspökség díszteremében.

— **TÜZVÉSZ ALDOZATA LETT AZ ORSZÁG LEGREGBB EGYHAZI ÉPÜLETE.** Bucurestiből jelentik: A baimegyei Slatina községben lévő kolostor, amely egyike az ország legrégebbi egyházi épületeinek, tüzvésznek esett áldozatul. A 80 cellájából 40 leégett. Sikertelen azonban megmenteni az egyházi műkincseket, köztük a Mária Terézia által adományozott aranyháza kötött evangéliumot. A kár többmillió lei, a tüzet még nem sikerült eloltani.

— **A temesvári tábla újra tárgyalja a sikkesztő aradi telekkönyvi tisztviselőné büntnygyét.** Mintegy két esztendővel ezelőtt az aradi törvényszék két esztendővel fogházra és 400 ezer lei kártérítésre ítélte Serte Péternét, Serte Péter volt telekkönyvi tisztviselő feleségét. A vád szerint annak idején Serte Péter a rábízott telekkönyvi letéteket elikkasztotta, azokat felesége értékesítette és ezáltal mintegy 400 ezer lejjel károsították meg az államat. A házaspár vizsgálati fogságba került és közben a férfi meghalt és így már csak az asszony került a törvényszék elé, ahol el is ítélték. Az asszony fellebbezést élt és így került az ügy a temesvári tábla elé, amely megváltoztatta az aradi törvényszék ítéletét és a fogházbüntetést két évről hat hónapra, a kártérítés összegét pedig 400 ezer lejről 70 ezer leire szállította le. Serte Péterné ügyvédje, Gherman Dante dr. útján a Semmitőszékhez folyamodott és öt indoknál fogva kérte az ítélet megsemmisítését. A felsorolt indokok szerint a törvényszék csupán egy pénzügyi tisztviselőnek a vizsgálóbíróknál tett vallomása alapján mondotta ki a bűnösséget és a terhében nyilatkozó pénzügyi tisztviselőt a tárgyalás során ki sem hallgatták. Az alsófokú bíróságok elutasították az ellenírasszakértők kihallgatását, azonkívül nincs megokolva, hogy miért Serténét vádolták a bűnösséggel, holott az asszony tagadta az ellene emelt vádakait. A Semmitőszék helyt adott Serte Péterné kérelmének és elrendelte, hogy a temesvári tábla újratárgyalja az ügyet.

NAGYÍTÓ-ÜVEGEK

olvasó, bélyeg, gabona, LUPÉK óriási választéka érkezett

Kecskeméti Temesvár 1. Eul. Duca 2.

— **ÓFELSÉGE EKÉT AJÁNDÉKOZ A GAZDARSADALOMNAK.** Bucurestiből jelentik: Ófelsége II. Carol király 2 millió leies újvíz ajándékából 1143 ekét rendelték a Resicia művelőknél és ezeket az ekéket a napokban fogják szétosztani a mezőgazdasági kamarák útján az arra méltó földműveseknek. Az ekéken a következő felirat olvasható: Ófelsége II. Carol király ajándéka. 1939 január 1.

— **Borálmás gyermektragédia.** Debrecenből jelentik: Fodor Sándor, hajdudorogi földműves és felesége tegnap reggel eltávoztak hazulról és előzőleg rázárták az ajtó három gyermekükre. A szülők távollétében a szobában tűz keletkezett és amikor az anya néhány óra múlva hazatért, három gyermekét szénné égve holtan találta.

— **MARCUS 1-ÉN VONULNAK BE AZ UJONCOK.** Bucurestiből jelentik: A február elsején megjelent 538 számú rendelet értelmében március 1-én bevonulni tartoznak az 1939 évi kontingenshez tartozó katonakötelesek.

— **ÚJ UTAK KÉSZÜLNEK SZASZSEBES ÉS ARAD, TEMESVÁR—ARAD ÉS KOLOZSVÁR—HALMI KÖZÖTT.** Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap hétfői száma közli az úttörvény módosítására készült rendelet-törvényt, amely azonnal életbelépett. Az úttörvény módosításával a kormány meg akarja gyorsítani az úttörvényi tervek megvalósítását. A kormány ezzel kapcsolatban sürgősen meg akarja építtetni a következő erdélyi és bánát utakat: Szaszsebes—Déva—Arad, Temesvár—Arad, Kolozsvár—Szatmár—Halmi. A költségekre megfelelő összegetek irányoztak elő a készülő új költségvetésben.

— **MEGINDULA A ROMÁN HAJÓFORGALOM BARCELONÁBAN.** Constantából jelentik: Az Alba Iulia és a Suceava nevű hajók rendszeres járatot folytattak Valenciába és Barcelonába, a porgháború kitörése óta azonban ezeket a járatokat beszüntették. Most, hogy Katalóniában a rend helyreállt a járatokat Barcelona felé ismét megindítják és a két hajó márciusban már felkeresi Barcelona kikötőjét.

Ha fáradt, dörzsölje be testét Diana sóbor-szesszel. Hatása gyors és biztos.

— **Németország kilép a benemavatkozási bizottságból.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesítése szerint Németország elhatározta, hogy kilép a benemavatkozási bizottságból.

— **Elsüllyedt német gőzös.** A Humber folyón ma délelőtt súlyos szerencsétlenség történt. A nagy ködben az 1915 tonnás, német lobogó alatt úszó „Glück Auf” nevű hajó összeütközött egy ismeretlen hajóval. A német gőzös azonnal elsüllyedt, személyzetét azonban sikerült megmenteni.

— **Hatalmas nyersolajmennyiség tört elő a Steaua telepén.** Bucurestiből jelentik: A Steaua Romana petróleumtársaság Ointea községbeli telepén, az egyes számú szondánál, nyersolaj tört elő, óránként mintegy tíz vagón nyersolaj ömlött ki a földből és valóságos elárasztotta a környékbeli házakat. A hatalmas sugárban előtörő petróleumforrást csak nagy nehezen sikerült elzárni. A kár óriási.

— **A Cagero-ügy az ítéletábra előtt.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ítéletábra előtt ma folytatták az Importőrök Blokkja ismeretes devizavisszaélési bűnygyét, a perbeszédnek során Eger és Valjean ügyvédek, Gross Jenő és a Cagero több tagjának védői beszéltek. A tárgyalást ezután február 15-re halasztották el.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA:

Szombaton, február 11-én a szolgálati beosztás a következő:

A I. kerületben a Sft Ioan uccában levő Ir-galmasok gyógyszerháza.

A II. kerületben a Dacilor uccában levő dr. Kovács gyógyszerháza.

A III. kerületben a Porumbesiu uccában levő Sarga gyógyszerháza.

A IV. kerületben a Preyer uccában levő Ungvári gyógyszerháza.

Az V. kerületben az Corvin gyógyszerháza és Uj-kisodán—Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Pótvautas

utazott tegnap reggel a hármas vonalon közlekedő egyik villamoskocsin. A kalauz ugyan észrevette, de nem tudta tőle elkérni a jegy árát. Olvan sikeresen bujkált. Az utasok mosolyogva figyelték a kalauzt, aki a megálló helyeken mindig lezsalál: és a kocsit alá bujja izvekedett megfogni a jegynélküli utast. A jö-zsefvárosi piactól a belvárosi Libertatii-terig ez egyszer sem sikerült. Ott azonban egy niasik kalauz segítségével végre kézrekerült a potyvautas, aki éles hangon kárálva tiltakozott az ingyenes utazás megszakítása ellen. A potyvautas egy fekete tollú csirke volt, amely a piacon elszabadult gazdája kezéből és egyenesen a villamos kerekei előtt levő és a kocsit aljára szerelt deszkára repült. Hiába kergettek a csirkét, mert bár lábai össze voltak kötözve, mindig idejében ugrott félre a kinyújtott kezek elől. A villamos sokáig nem állhatott egy-egy megállóhelyen és így egészen a belvárosig ingyen utazhatott, ott azonban megfogták. A gazdája közben lezsalál a villamosról és sorsára hagyta a csirkét, amely végül is a kalauz ládája zárra uazott tovább biztos célja, a leveses fazék felé.

(—) Jelentős az őszi egészségügyi ellenőrzésről. Buteanu Nicolae dr. egészségügyi vezérfelügyelő most készítette el jelentését az ősz folyamán, a temesi helytartóság területén megtartott egészségügyi ellenőrzésről. Az ellenőrzést 1260 községben tartották meg, amelyek lakossága 1.700.000. Az ellenőrzésben résztvett 183 körorvos, 30 községorvos, 38 betegápoló, 109 egészségügyi alkalmazott és 211 szülész-nő. Megvizsgáltak 300.000 lakást és gazdaságot, amelyekből 68.000 került fertőtlenítés alá.

GAÁL FRANCI

ma
a CAP.TOL-ban

(—) Felhívás a vállalati tisztviselőkhez és kereskedelmi alkalmazottakhoz! A vállalati tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak céhének szervezőbizottsága felkéri az e kategóriához tartozó magánalkalmazottakat, hogy haladéktalanul jelentkezzenek tagfelvételeire a szervezőbizottságnál, az Utazó Kereskedők Egyesületének helyiségében Piata Unirii 13 sz. alatt. Inspekciós óra minden este fél 8-tól fél 9-ig. Jelemezni lehet még a szervezőbizottság megbízottainál. A vállalati tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak nem maradhatnak közömbösök saját érdekeikkel szemben. Haladéktalanul be kell iratkozniok tehát alakulóban lévő céhünk listájára, hogy gazdasági és szakmai érdekeik védelmét illetékes kezekbe helyezték. Ez annál is sürgetőbb, mert a munkügyi minisztérium mellett működő jogi személyiséget elbíráló bizottság a közeli napokban megkezdi működését.

Mozi

MŰSOR:

PÉNTEK, FEBRUÁR 10.

APOLLÓ: *Éjfélű riadó* (angol film).
ATLANTIC: *Frankenstein menyasszonya* (angol film) és *A szent és barátja* (német film).
CAPITOL: *Párisi nászut* (angol film).
RIVOLI: *Az örök titok* (német film).
SCALA: *Vörös orchideák* (német film).

Hófehérke és a hét törpe temesvár bemutatója a Scala moziban február 14-én este 9-kor

A temesvári Scala mozi, mely 150.000 lei kölcsönjéért megszerezte a filmteljesítmény legnagyobb csodáját, a Hófehérke és a hét törpe világhímet, melyet február 14-től mutat be német nyelven, egyike lesz Temesvár legnagyobb film-meseméneinek. A Hófehérkét London és Páris több, mint egy évig játszotta és aki egyszer megnézte, annak egyetlen gondja volt, hogy a filmet ismét megnézhesse. Tekintettel a film fantasztikus kölcsönjéjére, a kedvezményes, vagy ingyenjegyek érvénytelenek. Gyermekeknek teljes jegy váltandó. A Scala mozi igazgatósága, dacára a film nagy kölcsönjének, a helyáratok nem emeli, hogy a filmet mindenkinek módjában legyen megnézni. Tekintettel a nagy érdeklődésre. 14-től állandóan egész nap jegylovétel. Telefon 23-79.

— Beiktatták Dragu sajtóigazgatót. Bucurestiből jelentik: A propagandalevél minisztériumban ma történt meg Ion Dragu sajtóigazgató beiktatása. Az ünnepségen Titeanu alminiszter is megjelent, jelen volt a bel- és külföldi lapudósítók teljes kara. A bevezető beszédet Titeanu miniszter mondotta, aki többek között rámutatott arra, hogy Ion Dragu személynében régi és értékes munkatársat kapott. Az új sajtóigazgató válaszában megköszönte az alminiszter meleghangú üdvözlő szavait és azt a bizalmat, amely kinevezése révén iránta megnyilvánult. Ion Dragu ezután arról beszélt, hogy hasznos munkát csak úgy lehet kifejtetni, ha mindenki becsülettel és felelősséggel végzi a rábízott feladatokat. Ezután a következő szavakkal fordult a román és külföldi újságírókhoz: „Kedves testvéreim, csak annyit mondhatok, hogy itt is az önkön megbizottja leszek. Ez a ház az önkön háza is. Önök viszont, külföldi lapudósító urak, mindig nyitott ajtóra találhatnak nálam. Várom önöket. Az új sajtóigazgató beszédét a jelen voltak nagy tetszéssel fogadták. Ion Dragu személye ismert a román közéletben. Huzamosabb ideig athéni és ankarai sajtóatlás volt, majd éveken keresztül a miniszterelnökség sajtóigazgatói állását töltötte be.

— Elhalasztották a Balkán-konferenciát. Bucurestiből jelentik: A február 16-ra kitűzött Balkán-konferencia üléseit négy nappal elhalasztották. Az elhalasztás oka az, hogy az újonnan kinevezett jugoszláv külügyminiszter kellőképpen tájékozódhassék a napirend anyagáról.

(—) Praporgescu prefektus gyászja. Sulyos csapás érte Praporgescu Gheorghe ezredes, vármegyei prefektus. Édesatyja, Praporgescu Marin. turnumagurelei birtokos. 81 éves korában meghalt. Praporgescu prefektus iránt őszinte részvét nyilvánul meg.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Ince Iona, Popovici Ileana, Papp János, Then Elvira Borbála.

(—) Halálozások. Meghaltak: Tudor Emil egy éves, Jansz András harminchat éves borbély, Adam Anna született Bohn hetven éves nyugdíjas.

GAÁL FRANCI

ma
a CAP.TOL-ban

— HOLLANDIABA SZERZŐDÖTT BUDAPESTI SZÍNÉSZEK. *Budapestről jelentik:* A Magyarországi című delutáni lap arról ad hírt, hogy a színészkarába fel nem vett színészek érzés gárdája szerződést kapott Hollandiában. Ezek között van Rádai Imre, a Vigszínház tagja, Rott Sándor, Salamon Béla, Bársony Rózi, Dénes Oszkár, Gábor Magda és Gábor Zsuzsi.

(—) Működvelő előadás a Bessenvey-telepen. A Katolikus Népszövetség Bessenvey-telepi tagozata február 12-én, vasárnap delután négy órákor működvelő előadást rendez. Előadásra kerül „A cigány” című népszínmű, melynek szerepeit Cziri Miklós, Pesti Ferenc, Kriszter Béla, Ehling János, Groza Melánia, Ritz Rózi, Méz-szaros András, Tóth János, Vidékv Borbála, Sajben Pál, Kollár György, Ohát Aranka, Cziri Juliska, Ohát Annus, Ritz Annus, Keresztesi János, Váradi János és Komjáti István játsszák. Előadás után tánc lesz.

(—) Korcsolyák, kályhák, takaréktűzhelyek, kályhaelőlti tálcák, konyhaberendezési tárgyak nagy választékban Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belvaros.

(—) Farsangi ünnepély lesz a piarista liceumban február 12-én, vasárnap delután féljót órákor, amelyet a Ion Slavici önkéntzőkör rendez. Az ünnepélyt a királyhimnusz vezeti be, majd az énekkar népdalokat ad elő Blédy Lajos tanár vezetés alatt. A „Tírol” című darabot Kobonitz József nyolcadik osztályú tanuló rendezzi és a szerepeket Csongor Dénes, Duda Jenő, Kókay Gyula, Sztancsa István, Lugojenel Traian, Roth László és Seyer Dezső adják elő. Utána még több jelenet és ének. valamint zenés szám következnek, amelyekben Ausländer András, Popovits Iván, Csávossy György, Grausam András, Roth Ferenc, Prohászka Alajos, Pataki L. szerepelnek. Vendégeket szívesen látnak. Belépési díj nincsen, de adományokat a kulturális alapra szívesen fogadnak.

(—) Boldea Romulus a karánsebesi vagyonkörtörök elnöke. Boldea Romulus nyugalmazott ezredes még decemberben a karánsebesi vagyonkörtörök ideiglenes bizottságának elnökévé nevezték ki. A vagyonkörtörök elnökének megválasztása a vagyonkörtörök területén fekvő kilencvennégy községben megindult és az eddigi eredményekből biztosra vehető, hogy Boldea ezredes a szavazatok kilencvennégy százalékát kapja és így megválasztása feltétlenül bekövetkezik.

Cukros viz az igazi tartóshullám itka

A világ legjobb fizetett fodrásza: Sydney Guilaroff, Hollywoodban nagy nyilvánosság előtt bemutatta Miss Ina Clarien, hogy olcsó s egyszerű módon, hogy készíthet magának minden no igazán tartós és szép vizhullámokat. „Ezt a vizet tulajdonképpen drága pénzért árulhatnám. — monotta egy őszinte pillanatában a divatos fodrász — én azonban olyan számár vagyok, hogy elárulom a nagy titkot: utólrhetetlenül tartós vizhullámaim előállításához egyszerűen csak — cukrosvizet használok”. Guilaroff, akinek egyedül egy nagy hollywoodi filmgyár évi 25.000 dollár fixfizetését ad, emellett azonban olyan film-nagyságokat számit-hat átoátói közé, mint Norma Shearer, Joan Crawford, Hedy Lamarr és még számosan, a bemutatón formás kis előadást tartott. Kifejtette, hogy minden vizhullámnak megvan az a közös tulajdonsága, hogy előbb-utóbb kismul, hacsak különleges eszközök nem folyamodnak a hullámok megőrzésére. Vannak nők, akik egész vagyonokat áldoznak ennek elérésére, ám ennek elérése is mindenki láthatja, hogy nem természetföl hullámos a hajjuk, sőt ezek a hullámok már fésülés közben is eltűnnek.

Egy pohár meleg vízben öt teáskanál cukrot old fel. Ondulálás közben ezt az oldatot elpárolgattja és a hajba vezeti. Ezután hozzálat a hullámok berakásához és hagyja, hogy a haj megszáradjon. A cukrosvizet láthatatlan lakk módjára hat, így azután bármilyen nedves is legyen a levegő, a hullámok szilárdan tartanak. Sidney Guilaroff könnyelmű nyíltsággal azt a tanácsot adta előadás végen, hogy hallgatói menjenek szépen haza, nedvesítsék meg hajjukat cukrosvízzel, azután csavarják be és ugyanazt az eredményt fogják elérni, mintha akár hozzá megához mentek volna méregdrága ondulálásra. A híres fodrász előadása után Miss Ina Clarie, az ünnepelt Broadway-szár kijelentette, hogy maga is kipróbálta a jó tanácsot és rendkívül meg van elégedve az eredményvel. Az egyetlen körülmény, amely eleinte egy kicsit zavarta, az volt, hogy a szinpadon minduntlan arra gondolt a szerelmi jelenetkén, hogy mit fog szólni partnerne, ha szerepének engedelmeskedve, megcsókolja majd cukrosvíztől édes haját. Ezen azonban könnyű volt segíteni, mert egyszerűen néhány csepp illatszert tett a cukrosvizet oldathoz, mielőtt az onduláláshoz kezdett volna.

GAÁL FRANCI

ma
a CAP.TOL-ban

(—) Temesvárott kőszítik a lakók bejelentésére szükséges nyomtatványokat. A temesvári rendőrséghez újabb értesítés érkezett, amely szerint a lakók bejelentésére szükséges nyomtatványokat itt fogják elkészíteni. Egyelőre azonban nem érkezett meg a nyomtatványok előállításához szükséges minta. Előreláthatólag tehát még néhány napig fog tartani, amíg a nyomtatványok elkészülnek és csak azután kezdődhetnek a bejelentések, amelyeknek határidejét valószínűleg újabb meg kell hosszabbítani.

(—) A véletlenül elsült fegyver megölt egy erdőőr. Laicu Moise 37 éves temeskövesdi erdőőr a szolgálati fegyverrel a karján ellenőrző körútján volt az erdőben. Amikor a kivágott fákhöz ért, tőltött fegyverre beakadt egy ágba és elsült. A golyó a jobb vállába fúródott és súlyos sérülést okozott. Beszállították a lippai kórházba, ahol műtétet végeztek rajta, de az orvosok nem tudtak segíteni rajta. Laicu Moiset hazaszállították és otthon meghalt.

(—) Újságíró gyászja. Pavlovici Alexandru újságíró, a Romania de Vest egyik szerkesztője, sulvoi csapás érte. Anyja, Pavlovici Nicolae moldovai kereskedő 54 esztendő korában, Trusesti moldovai községben meghalt.

— KETTŐS KIVÉZÉS BUDAPESTEN. *Budapestről jelentik:* A honvédtörvényszék udvarán reggel kivégezték a köfél általi halálra ítélt Lövi Tibor 38 éves sátoralaujhelyi vendégölt és Keresztesi János 36 éves őrszakszervezőt. Mindkettőről bebizonyosodott, hogy egy idegen állam javára kémkedtek.

— NYOMÁBAN VANNAK A BUDAPESTI BOMBAMERENYLŐNEK. *Budapestről jelentik:* A Dohány ucai merénylet ügyében ma újabb bejelentés történt a rendőrségen. Egy köztisztviselő bejelentette, hogy háztartási alkalmazottjának fiúve az éjszakát nála töltötte. Amikor erről reggel tudomást szerzett, felelősségre vonta a leányt, aki azt felelte, hogy fiúve azért aludt nála, mert a rendőrség keresi őt a bombamerénylettel kapcsolatban. Mire a detektívek kimentek a tisztviselő aszhegyi viládjába, az illető fiatalember már eltűnt. Most erőlyesen keresi a rendőrség.

= KÖZGAZDASÁG =

A temesvári építőmesterek is remélik az építészeti testületbe való felvételüket mint elismert építészek

Közöltük tegnap, hogy a legfelső semmitőszék egy csernovitzi perből kifolyólag elrendelte az építőmestereknek az építészeti testületbe való felvételét. Ez a döntés közelről érdeklő a temesvári építőmesterek. Annak idején tizenhét építőmestert az 1932. évi törvény alapján felvettek az építészeti testületbe, erről hivatalos értesítést is kaptak, azonban az okleveles építészek állásfoglalása következtében vizsgálát indult meg, amelynek eredményeképpen ezt a

tizenhét építőmestert törölték, mint elismert építészt.

Ezek az építészeti testületbe részben, mint építőmesterek, részben, mint autorizált építészeti rajzolókat nyertek felvételt, illetve így ismerték el őket. Ezzel szemben Aradon, Lugoson, Karánsebesen az összes építőmesterek, köztük olyanok is, akiknek alacsonyabb képesítésük volt.

az építészeti kamarába, mint elismert építészek felvételét nyerték

és magasabb címekre való hivatkozással a temesvári piacon letelepedtek, minden munkát átvehettek és erős versenyt okoztak a temesvári kartársaknak. Az érdeklő temesvári építőmesterek erre pert tettek folyamatba, de — mint közöltük — hasonló per folyt a csernovitzi építőmesterek részéről is és a legfelső semmitőszék most a csernovitzi építőmesterek ügyében olyan döntést hozott, amelynek értelmében

jogtalanul zárták ki őket, mint elismert építészeket az építészeti testület tagjai közül.

Ezzel a semmitőszéki ítélettel a temesvári építőmesterek helyzete is megváltozik, mert a fenti legfelső döntésre való hivatkozással hasonló határozatnak a meghozatalát fogják sürgetni és ezzel szintén vitatott jogaik teljes birtokába jutnak.

Spekuláció hajtotta fel a szabadforgalmi devizák árfolyamat

A bucarestii szabadforgalomban továbbra is esett a fontsterling, amely a múlt héten 1864 lei volt, most 1675 leire esett (30 százalékos kvóta). Bár ez az árfolyam a lei paritásának még mindig nem felel meg, mégis az árfolyamcsökkenést a fővárosi lapok meglepedéssel regisztrálják, mert ebből a spekuláció visszavonulása állapítható meg. A szabadforgalmi kvóta az export elősegítését végett létesült és az árfolyamcsökkenés független jelenség a külföldi tőzsdék hangulatától, sőt némileg a lei paritásától is, mivel annak a jele, hogy az importőrök igekeznek le nem fedezett áruik vételárát biztosítani. Tekintve, hogy mindig nagyobb az ilyen import, mint az export 20—30 százaléka, a szabadforgalmi devizákban jelentkező kereslet természetes jelenség.

A multheti felhajtott árak mellett a forgalom minimális volt, mert az importőrök tartózkodtak a vételtől. Az árak lemorzsolódása folytán végül a normális ügylethöztes megindult. Egyébként a külföldi tőzsdék hangulata szilárd, mert Hitler legutóbbi beszéde, majd Chamberlain nyilatkozata eloszlatta a közvetlen veszélytől való félelmet.

Körrendelet jelent meg a pénzügyi eljárási törvény alkalmazásáról

A pénzügyminiszter a végrehajtási eljárási törvény 12. szakaszához körrendeletet adott ki. Eszerint február 10-től kezdve a kihágási jegyzőkönyvek jóváhagyásának kérdése a következőképpen rendeződik: A pénzügyigazgatóság a következő esetekben hagyja jóvá a kihágási jegyzőkönyvet: 1. A forgalmi és fényüzési adótörvénybe, valamint a bányatörvénybe ütköző kihágásokat, ha az adó és bírság együttes összege nem haladja meg az 50.000 leit, vagy csak a bírság a 20.000 leit. 2. Hagyatéki illetékihiágásnál, ha a bírság és egyszeres illeték összege a 100.000 leit nem haladja meg, feltéve, ha a nyers hagyatéki aktiva értéke 1 millió leinél kisebb. 3. Az autómobiladónál, ha az adó és bírság összege, vagy csak a bírság nem haladja meg a 100.000 leit. 4. A látványosságai adónál az adó és bírság végösszege nem haladja meg az 50 ezer leit. Minden egyéb kihágási jegyzőkönyv felülvizsgálata a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozik.

Árfolyamok, gabonaárak

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 9.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, néme: márka 38—39, felár nélkül.

A bányási gabonapiacra a buza irányzata csendesebb, míg a tengeri irányzata továbbra is lanya és a piac üzletlenn. A piaci árak a következők: torentáli buza 410, temesi buza 400, tengeri 330—335, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszai árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként.

A GYÁRI LERAKATOK FORGALMI ADÓJA. A forgalmi adóbizottság most tárgyalta a gyári lerakatok forgalmi adójának kérdését és arra a gyakorlati megoldásra jutott, hogy — amennyiben a gyár kérelemre egy pénzügyi ellenőr előre megállapítja a helyzetet — a gyárak véglegesen leszámálhatják a lerakatainak küldött árut és a számlában az összeget növelik a gyári és a lerakati ár közötti különbözettel. Ezen különbözet előzetes megállapítása mellett, csak a gyári ár esik forgalmi adó alá. Ami a regiszterbe való bevezetés illeti, arra nézve a pénzügyminiszter néhány napos késedelmet engedélyez, ha az eladás a gyár irataiból egyébként megállapítható és ellenőrizhető.

Messzemenő utazási kedvezmények lesznek az ideai Budapesti Nemzetközi Vásár alkalmából is

A magyar gazdasági életben most már mintegy fél év óta érdekes átalakulás megy végbe. A kormány beruházási terve és gyors egymásutánban hozott szociális törvényei folytán széles új néprétegek kapcsolódtak be a fogyasztók körébe, aminek hatása azután az, hogy Magyarországon ma már nemcsak a beruházási iparok, hanem a fogyasztási cikkek előállítását üzemek is hónapok óta lényegesen fokozott lendülettel dolgoznak. Jellemző, hogy például

a vasiparban egy fél év alatt több, mint tízezer fővel emelkedett a foglalkoztatott munkások száma.

De hasonló helyzetet találunk az egyébként világszerte inkább pangó textiltermelésben, a bőr- és taparban s végig a különböző fogyasztási cikkek előállítását iparok körében is.

Természetes, hogy ez a lendületes munka érzettni fogja hatását az ezúttal

április 28-tól május 8-ig rendezendő Budapesti Nemzetközi Vásár

sikerében és üzleti forgalmában is. Mára a helyzet az, hogy a jelentkezett cégek száma máris kö-

zel jár az ezerhez, a cégek helyigénye pedig oly nagy, hogy a vásár újból bővíteni lesz kénytelen eddigi területét.

Nemzetközi vonatkozásban is kedvező kép alakult ki a vásár folyamatában lévő rendezése során. Eddig kilenc állammal folynak igen komoly tárgyalások úgy, hogy a vásáron a külföldi pavilonok egész sorával fogunk találkozni. Csak természetes, hogy a rendezőség már hónapokkal ezelőtt megtette a szükséges lépéseket a vásár nemzetközi látogatóinak biztosítására.

Messzemenő utazási kedvezmények, visszatmen-

tesség, a látogatóknak Budapesten nyújtandó százféle szórakozási, ellátási és bevásárlási kedvezmény olcsóvá fogják tenni Budapestnek a vásár ideje alatt való felkeresését.

Budapest az idén egyébként is arra törekszik, hogy főképpen az olcsósággal szerezzen magának barátokat. A szállodaipar körében most indultak meg a tárgyalások, amelyeknek során a hatóságok azt kívánják elérni, hogy a budapesti szállodai és éttermi árak különleges ajánlatokkal lepjék meg a Budapestre érkező vásárlátogatókat.

Megszigorították a lisztforgalom ellenőrzését

Miniszteri rendelet szabályozza a kicsinybeni eladások nyilvántartását. Az adóhivatalok nyilvántartják a lerakatok részletét

A gabonaértékesítési törvény helyes alkalmazása és a liszterakatok ellenőrzése céljából a pénzügyminisztérium a következő utasítást adta ki:

A jövőben a lerakatok által eladott lisztet szállítási bizonyítvánnyal és számmal kell kísélni. A szállítási bizonyítványt az illetékes adóhivatal adja ki és az a lerakat nevét, a szállítandó mennyiséget, a minőséget, rendeltetési helyet, a szállítást napját és óráját (bétükkel írva) tartalmazza. Ezenkívül fel kell tüntetni a szabadforgalmi és a vörös bárcák számaikat, amelyekkel a liszt a lerakathoz érkezett. Az ilyen bizonyítványokat perforált és a pénzügyigazgatóság által láttamozott szelvényes könyvből állítják ki. A számlát ugyanazon napról kell kiállítani, mint az elszállítási bizonyítványt.

Ami a lerakatok kicsinybeni eladását illeti, az ilyen árut csak bónnal kell ellátni, amelyet a lerakat egyelőre lebélyezett szelvényes füzetből tép ki. Minden kicsinybeni eladásról a lerakattulajdonos este egy egyesített számlát állít ki.

Az adóhivatalok kötelesek minden lerakat részére külön lapot felfektetni, amelyek „tartozik” oldalára a lerakathoz szállított áru s a szabadforgalmi bárca száma kerül, míg „követel” oldalára az elszállítási bizonyítvánnyal a lerakattól kikerült liszt. Ezt a lapot napról-napra kell vezetni és nem adható ki

elszállítható bizonyítvány, ha az adóhivatal által vezetett lap szerint a lerakatnak a kérdéses minőségűből nincsen már lisztkészlete. A kicsinybeni eladásokról este kiállított számlát másnap be kell mutatni az adóhivatalnak, amely a mennyiséget fogyatékbá veszi és a lerakatnak szállítási bizonyítványt ad ki megőrzés végett.

MEGNEHEZITETTÉK A KÜLFÖLDI KERESKEDŐK FRANCIAORSZÁGI LETELEPEDÉSE-T. A francia hivatalos lapban megjelent az a rendelet, amely a külföldiek kereskelem üzését tanulmányozza. A rendelet szerint az a külföldi, aki Franciaország területén a jövőben kereskedelmi vállalatot akar létesíteni, a tartózkodási engedélyen kívül bírnia kell a kereskedelmi és iparkamara engedélyét. A kamarai engedély attól függ, hogy a jelentkezőnek van-e szakmai képessége és hogy az általa kijelölt körzetben szükség van-e a kérdéses vállalatra.

Tengeritermesztési versenyt irt ki a földművelési minisztérium. A hivatalos lap legutóbbi száma közli az ideai tengeritermesztési verseny feltételeit. A verseny az 1939. évi termésre vonatkozik.

Nagy jelmez-est a Gyárvárosi Római Katolikus Ifjúsági Egylet Tigrului-uccai helyiségében febr. 11-én

SPORTESEMENYEK

Öfelségét éltetik a pályára vonuló csapatok

Fontos utasítások egyesületek, játékvezetők és játékosok részére

A Román Labdarugószövetség körrendeletet intézett az egyesületek vezetőségéhez, a játékvezetők-höz és játékosokhoz, amely igen fontos intézkedéseket tartalmaz. A rendelet a csapatoknak a pályára való kivonulásával és a köszönési formával foglalkozik. A pályára való bevonulások és a köszönés tekintetében a rendelet főbb pontjai a következők:

1. A jelen rendelet megjelenésével egyidőben felhívják az egyesületek figyelmét, hogy mérkőzések alkalmával, a csapatok csak öfelségéhez címzett köszönnel üdvözölhetik a közönséget.

2. Miután a csapatok, akár együtt, akár külön-külön a pályára lépnek, egyenesen a kapukhoz vonulnak és mindaddig ott tartózkodnak, amíg a játékvezető kivonul.

3. A játékvezető sipjére a csapatok félkör alakban felsorakoznak a félkörön, arccal a közön-

ség felé, úgy, hogy a körnek a felét teljesen elfoglalják.

4. A játékvezető „Vigyázz”-t vezényel, mire a játékosok vigyázállásba helyezkednek és jobb karjukat felemelik. Ekkor a játékvezető jobbján és balján a két határbíróval a következőképpen köszönti a közönséget: „Pentru Majestatea Sa Regele”, mire a határbírók és a játékosok háromszoros „Trăiască, Trăiască, Trăiască” felkiáltással felelnek.

5. Abban az esetben, ha a mérkőzésen öfelsége a király, vagy a királyi család egy tagja is részt vesz, a következő utasítás követhető: A játékvezetők együtt vonulnak ki a két csapat játékosaival és pedig elől egyenként szakadozva a vendégcsapat játékosai, utánuk közvetlenül a játékvezetők, majd ezután következnek a vendég-átó egyesüle-csapatának tagjai. Az üdvözlés a fentebb közölt előírás szerint történik.

Önálló Magyar Sportszövetséget

A népi lapok közlése szerint a sport szövetség kikérte az egyes sportágak szövetségének véleményét arról a tervezetről, amely szerint a jövőben az országos színekét csak etnikai román sportolók képviselhetik. Nem valószínű, hogy az egyes szövetségek helyesléssel találkoznék ez a tervezet, amely az országos válogatottak soraiból kizárná a kitérségtelenül tekintélyes sporttörtéket képviselő kisebbségi sportolókat. Ha azonban, minden várakozás ellenére, mégis végrehajtásra kerülne ez a tervezet és a felsőbb sportfórumok úgy döntenének, hogy Románia válogatottját teljesen a román etnikai nemzet válogatottjával azonosítják, úgy új helyzet áll elő.

A kisebbségi sportolók ki valószínűk zárva minden olyan versenyen való részvétel lehetőségétől, ahol az egyes sportolók csak, mint valamilyen ország képviselői vehetnek részt, tehát, mint egyéni versenyzők nem.

(Nemzetközi versenyek, Európa bajnokságok, olimpiász, stb.) Hogy az ilyen nagy versenyeken való

részvétel, az egyes sportolók és az egész sportélet fejlődése szempontjából mennyire fontos, az a minden sportember tisztában van. Ettől a fejlődési lehetőségtől a kisebbségi sportolók elesnének.

Ha az ember és állampolgár jogainak kinyilatkoztatását nem a nagy francia forradalom idején, hanem napjainkban szövegezték volna meg, akkor a többi jog között helyet foglalna a sportolás joga is.

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy sportolhasson.

Akár egészsége érdekében, időöltésből úzi azt, akár komolyan versenyszerűen foglalkozik valamilyen sporttal. Valamely sportág versenyszerű üzeméhez hozzátartozik a fentemlített nemzetközi versenyeken való részvétel lehetősége is. Ezt lehetővé kell tenni a kisebbségi sportolók részére is.

Ha Románia sportját a jövőben kizárólag a román etnikai nemzet sportolói akarják képviselni nemzetközi viszonylatban, ám legyen, de ugyanakkor

lehetővé kell tenni az ittélő kisebbségeknek, hogy a legfelsőbb sportfórum felügyelata mellett, önálló sportszövetségeket létesíthessenek, megfelelő szakosztályokkal.

Minden magyar sportoló saját szövetségébe iratkozhatna be, amelynek révén nemzetközi versenyekben is részt vehetne. Az egyesületek pedig tagjainak nemzetisége szerint a megfelelő szövetség kereteibe illeszkedhetnének be.

Magyar sportoló.

Sporthírek mindenfelől

Berlin válogatott rugby csapata Bucurestiben, Április 9 és 11-én Berlin válogatott rugby csapatával a 10000 néző előtt játszik. Ellenfele a Venus és a Telefon Club—Viforul Dacia vegyes csapata lesz.

Tommy Galento kiütéssel győzte le Natie Brown ökölvívót. Tony Galento Detroitban ütközött meg Natie Brown ökölvívóval, akit nagyszerű küzdelemben kiütéssel győzött le. Galento ellenfele a küzdelem során tízszor került a földre. Egyedül Joe Lou's volt az, aki 1935-ben pontozással győzte le Natie Brown nehézsúlyú ökölvívót.

Júniusban feloszlik az FC Rapid? Ez év júniusában valamennyi a vasút kötelékébe tartozó sportegyesület átmege a „Munka és jövedelmény hatáskörébe. A Rapid körében érthető aggodalommal néznek az átszervezés elé, mert azokat a játékosokat, akik nem a vasút alkalmazottai, azonnal elbocsátják. A vezetőség azzal a tervvel foglalkozik, hogy megalakítja ugyan az amatőr csapatot, de ugyanakkor fenntartják a jelenlegi játékos keretet is és a jelenlegi csapat tovább játszik a nemzeti bajnokságban. Ebben az esetben nincsen szükség arra, hogy a keretet legyazarsítsák és a játékosokon tudjanak.

Szeptemberben bonyolítják le a román-jugoszláv válogatott labdarugómérkőzést. A két ország válogatott csapatainak találkozája eddig nem volt pontosan meghatározott időhöz köve, mert a jugoszlávok a lengyel elleni mérkőzés dátumától tették függővé Luchide Octav telefonon érintkezésbe lépett Kika Popovici jugoszláv szövetségi kapitányval, aki újból kijelentette, hogy amennyiben szeptember 6-án lejátszák a lengyel-jugoszláv mérkőzést, a román-jugoszláv mérkőzésre szeptember 17-én kerül sor.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Ufárvomás tilos.

Hogy ezzel szemben mit érzett Alexandre Limoujel irányában, azzal még nem volt teljesen tisztában. Azt azonban biztosan tudta, hogy a fiatal ember rokonszenves neki és hogy szívesen van a társaságában.

Annnyit bevalott magának, hogy a fiatalembert már nehezen tudná megkülönböztetni és hogy nélküle üresek lennének az estéi.

IX.

Páris egyik régi, kanyargós utvonálán, a Rue du Vaugirard hepehupás gyalogjáróján a délutáni órákban ismerősünk halad. Eddig csak lakkoipósen, fekete frakkban, mellén az ing hófehér plasztrozójával látuk. Azonban így is ráismerünk és már sikkunkra tódul a neve, hogy fejéje kiállt. Ebben azonban megelőző egy fiatal nő, aki szembe jön vele: — Héla, monsieur Limoujel!

Valóban Alexandre Limoujel az, akivel a Rue du Vaugirardon találkoztunk. A gigoló most civiltben van, nem estélyi öltözetben. Lábai barna cipő, testén sötétbarna télikabát, alatta valamivel világosabb barna öltöny, fején barna kalap és a kezén barna kesztyű. Teljesen divatos, comme il faut.

A lány, aki megszólította, feltűnő ruházatú. Aruházakban kézen vásárolt ócska holmi van rajta, de mind mutatós. Olyan hatalmas kékrokkaboa fedi a vállait, amely a laikusok szemében ezeket ér. de szörmszakértők szerint; ócska hamisítvány, amely legfeljebb százötven-kétszáz frankba került.

A hangos megszólításra Limoujel hirtelen megáll.

— Nini, Margot, — mondja örömmel — hogy van?

— Mint a patkány a kanálisan. Néha elkapok egy jó falatot, máskor meg csak mosogató rongynak darabkája jut.

— Megy az üzlet?

— Mendégél. Mindennap akad horogra egy-két pasas. Tudja, monsieur Alexandre, szerencsés a napom, ha valami öreg házias emberre. Kötők ismerését. Az ilyenek mélyebben tudok belenyúlni a pénztárcájába. De ha a szerencsétlenségem csinos ficurral hoz össze, rendszerint úgy járok, mint a patkány a zsiros mosogató ronggyal. Örülöm kell, ha a szoba árán felül marad még valami abba, amit az ilyenektől kapok.

— De azért csak keres valamit?

Nevetett és megfordult a tengelve körül, hogy Limoujel minden oldalról láthassa. Csak aztán felelt:

— Istenem, amíg az ember csinos és fiatal, csak vésik rá a férfiak foga. Keresek, de azért alig jut elegendő ruhára, kosztra, lakásra. Hiszen tudja, miért.

Limoujel megértően bólintott:

— Persze, persze! Még mindig a Louis?

— A Louis hát! Hogy szakadna le a Szajna hidja, amikor ez az apcs keresztülmeg rajta. Minden pénzemet elszádi. Csak kártvázik ahelyett, hogy valami rendes mesterséget folytatna, mi; más magamfajta leány barátja. Ha betörő, zsebmetsző, vagy elhagyott uccák éjszakai rabója volna, akkor néha mégis csak elesné a rendőrség és én aztán anragilag mindig rendbe jöhetnék egy kicsit, amíg a börtönben a büntetését leültem. De ez lusta a becsületes munkára. Folyton csak engem szipolyoz.

— De hát maga mondja, hogy kártvázik. Egyszer majd csak rajta veszt a hamis játékon és akkor is belekerül a dutvíba.

— Fent, — dobantott lábával indulatosan a lány — még arra is büta. Allandóan kifizetik a sipisták. Látott már olyat, monsieur Alexandre? Csak anny van esse hogy engem nyuzzon.

— Miért tűri? Miért nem rázza le maráról?

— Könnyű ezt mondani. Hogy aztán teljesen magamra maradjak? Senkim sem legyen ebben a nagy városban? Tetszik tudni, ő is auvergnei és én is. Hát csak kitartunk egymás mellett. C'est la!

— Igaza van. — hagyta rá Limoujel és a kezét nyújtotta a lánynak.

Aztán mintha csak mellékesen tenné, pedig az egész idő alatt égett a szája szélén a kérdés, akár csak tövíg égett szivarja, megkérdezte:

— Mondja csak, Margot, odahaza van Marianne?

— Marianne? Otthon, van de nem a legjobb kedvében találja. Délben átmentem hozzá, mert szobáink szomszédosok és hallottam, amint dühösen tányérokat és poharakat csapdosott a földhöz. Kiváncsi voltam, hogy miért ez a csőrömpölés és be nyitottam a szobájába. Ott állott egész rakás cserep közepette. Kérdeztem, mi baja? Azt felelte: képzé d. Margot, az a csirkefogó már napok óta nem mutatkozik. Az a csirkefogó maga, monsieur Alexandre.

— Igaz, hogy napokon keresztül nem volt időm őt felkeresni, de éppen azért megyek most hozzá.

— Szép fogadtatás várja, mondhatom. Azt mondta Marianne: ha eljön, így szakítom le róla a ruhát. Ezzel megfogta a függőnyt és letépte az ablakról.

Limoujel mosolygott, azonban ez a mosoly kissé kesernyős volt:

— No, azért remélem, majd csak sikerül kibékíteni.

— Naturellement, hogy kibékíti. Hiszen ő magának ugyazak leányban, mint nekem fiatal a Louis. Veszekednek, de azért nem élhetnek egymás nélkül. Nem auvergneiek maguk is?

— Nem. Én bretagnei vagyok, Marianne pedig provençei.

— Provençei? Ugy? Egészen déli? Azért szorult bele annyi temperamentum, mert ott mindig forró az a nap.

Most már a lány is kezét nyújtott:

— Au revoir, monsieur Alexandre. Sok szerencsét! Sietek, mert még a fodrászhoz és a manikűröshöz kel mennem. Haj, ez mind üzleti befektetés. Kell, hogy ez ember kissé kikozmetikálja magát, ha boldogulni akar a férfikkal. C'est la guerre!

Ezzel könnyed zergelésekkel tovasietett és csak chat noir perfümjének illata maradt még egy-két pillanatra utána a levegőben. De a szélben ez is elszórt.

Alexandre Limoujel is tovább haladt a Rue du Vaugirard háza mentén.

Kissé bosszankodott.

(Folytatása következik.)

Temesvár válogatottja Frankfurtban. A frankfurti kerületi labdarúgószövetség még a múlt év folyamán meghívta Bucuresti válogatott csapatát két mérkőzésre Németországba. A román szövetség nem fogadhatta el ezt a meghívást, amely érvényes erre az évre is. A temesvári kerületi szövetség behatárolt érdeklődik a meghívás iránt és bejelentette a szövetségnek, hogy hajlandó lenne Temesvár válogatott csapatát kiküldeni Frankfurtba. Amennyiben a tárgyalások sikeresen befejeződnek, Temesvár csapata május 7. és 10-én két mérkőzést bonyolít le Németországban.

Megkapják az egyesületek a 75 százalékos utazási kedvezményt? Az UFSR átiratot intézett a labdarúgószövetséghez, amelyben közölte, hogy a 75 százalékos vasúti és postai kedvezményben csakis a kimondottan sporttal foglalkozó egyesületek részesülnek. Ugyanakkor azt is közölte az UFSR, hogy ezekkel az intézményekkel már megkezdődtek a tárgyalások, hogy a kedvezmények ügyét véglegesen elintézzék.

Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Em. Bucuta előadása. 19.30: Costică Dumitrescu zenekara. 20.10: Gr. Tausan előadása. 20.25: Costică Tandin zenekara. 21: Rádióposta. 21.15: Ghindă jazzzenekar. 22: Hírek. sport. 22.15: Szalonzenekar. 23: Hírek. 23.15: Sandu Marcu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? 1.10: Végh Sándor hegedül. 1.45: Hírek. 2: Hanglemek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszerek. 5: Közvetítés a kassai Iparos tanoncskolából. 5.45: Hírek. 6.10: Rendőrzene. 7: Egy magyar vértanu a börtönbe indul. Előadás. 7.30: Szalonzenekar. 8.20: Azok a régi jó disznótörök. Vidám hangképek dalokkal, zenével és jelenetekkel. 9.40: Hírek. 10: Farkas Jenő és cigányzenekara. 10.25: Katonazenekar. 11.25: Farkas Jenő és cigányzenekara. 11.45: Hírek német, orosz, angol és francia nyelven. 12.05: Táncclemek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.35: A világ városai: Varsó. Előadás. 7.05: Rendőrzene. 7.30: Mezőgazdasági félóra. 8.25: Szalonzenekar. 9: Hírek. 9.20: Strauss Richárd: Hósi élet — szimfonikus költemény. (Hanglemekről).

Bécs. 19.50: Cselló és zongorajáték. 21.10: Tarkast. 22.10: Rokokó-est lemezekkel. 23.40: A film-bál közvetítése.

Belgrád. 18.50: Orosz dalok. Lemezek. 21: Népdalok. 22: Operarészletek. 23.15: Táncczene.

Milánó. 20.20: Könnyű zene. 22: Operaelőadás, utána táncczene.

Prága. 20.25: Filmrészletek. 21.45: Harmonika és szaxofónszóló. 22.10: A rádiózenekar hangversenye. 23.30: Lemezek.

Varsó. 20.15: Szalonzene. 22: Vegyes hangverseny. 24.15: Táncczene.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

Rádió

PÉNTEK, FEBRUÁR 10.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 19: Szociális krónika. 19.15: Szalonzenekar. 19.50: Prof. Nicolae Iorga előadása. 20.10: A hangverseny folytatása. 20.35: Puccini: Pillangó kisasszony című operájának közvetítése. 21.35: Hírek. sport. 22.50: Hírek. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Ősi fegyvereink. Felolvasás. 11.45: Az öregember táplálkozása. Felolvasás. 1.10: Katonazenekar. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Magyar Imre és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszerek. 4.15: Diákfélóra. 5.45: Hírek. 6.10: Táncclemek. 6.45: Sportközlemények. 7.20: Selmec három élete. Előadás. 7.50: Csorba Gyula és cigányzenekara. 8.55: Külügyi negyedóra. 9.10: Wagner: Tristán és Izolda című operájának köz-

vetítése. (II. és III. felvonás). 10.20: Hírek, időjárásjelentés. 11.45: Hírek német, orosz, angol és francia nyelven. 12: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.30: Wagner: Tristán és Izolda című operájának közvetítése. (I. felvonás). 9: Hírek. 9.20: Hanglemek. 10.25: Szalonzenekar.

Bécs. 20: Dalok és versek. 21.10: Szimfonikus hangverseny. 23.40: Szórakoztató zene.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Operett előadás. 24.15: Táncczene.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 21: Zene. 23.15: Lemezek. **Prága.** 19.25: Szalonhetes. 20.25: Lemezek. 22.10: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar hangversenye. 22: A rádiózenekar. 22.15: A filharmonikusok hangversenye.

SZOMBAT, FEBRUÁR 11.

Bucuresti. 7: Hanglemek, Ritmikus torna, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 17: Országóra. 18.15: A „Munka és jókedély” órája. 19.15:

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt lei, minden más rovásban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata L. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari, IV. kerület: March-trafik, Piata Kürti. — Nogrády-trafik, (Tivoli mellett) — Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon 1-13.

Alkalmazás

Jól főző minden, vagy bejáró minden szakácsnő hosszú bizonyítványokkal felvétetik. Cím a kiadóban. 652

Két jómegjelenésű jegyszedőnőt és egy szolgát felvesz a Scala mozi. Jelentkezni délelőtt 11 órától. 665

Állást keres

Szakképzett Diesel-gépész állást keres téglagyárba, vagy malomba. B. érdeklődések A. Mincilla II. Str. M. Joffra 22. alá kéretnek. 661

Lakás

3 nagyszobás I. emeleti uccai, fércmentes, modern lakás, illetékek lei 2.800. Május 1-re kiadó. IV. Bulev. I. G. Duca 19. 654

4-5 szobás, modern lakás, garázzsal az I. kerületben (lehetőleg villalakás) május 1-re keresek. Címeket a kiadóba kérem leadni. 658

Kétszobás modern lakás, fürdő- és cselédszobával májusra kiadó. IV. Spl. Tudor Vladimirescu 31. 667

Egyszobás, udvari lakás mellékhelyiségek, padlás, fűskamra, konyha, élelőkamra, vízvezeték, villany és mosókonyhával kiadó. III. Piata Crucii 2. 663

Adás-vétel

Vennék használt, de jókarban lévő szép diófurniros hálószoba bútort. Címeket „Furniros” jellegére a kiadóba kérek. 760

Házhely 230 négyzetgöl, tehementes, villamos megállónál 160.000 leiert eladó. Cím II. Str. Cogalniceanu 5. cipész. 864

Eladó 2 drb. 8-as Hofherr, 1 drb. 8-as Clayton és 1 drb. 6-os Nicholson használt, jókarban lévő cséplőgép, továbbá 1 drb. MÁV és 1 drb. Magyar Gazdasági 8-as magánjáró gőzlokomobil. Közlebbi felvilágosítást ad „Industria Economica” Kereskedelmi és Ipari Rt. Timisoara IV. Str. Brătianu 34. 659

Porszívógép, használt, de jókarban lévő eladó. Cím a kiadóban. 3675

Külföldre

Figyelem! Írásból megmondom karakterét, üzleti szerencsáját, házassági, vagy szerelmi ügyét. IV. Str. Brătianu 15. II. em., ajtó 10. Rivoli mozi közelében. 666

MEGHÍVÓ

A Timisoarai Háztulajdonos Egyesület 1939 február 26-án délelőtt 10 órakor a Lloyd társulat termében (I. Bul. Regele Ferdinand) hatósági engedéllyel

rendes évi közgyűlést

- tartja a következő napirenddel.
1. Elnök megnyitja a közgyűlést, kijelöli a jegyzőkönyvvezetőt és a két jegyzőkönyvhiteltestet.
  2. Igazgatósági jelentés.
  3. A pénztárnoknak állásában való megerősítése.
  4. A pénztárnok és az ellenőrök jelentései.
  5. Felmentvény megadása.
  6. 1939 évi költségeloirányzat.
  7. Az egyesületi alapszabályok megváltoztatása.
  8. Indítványok, amelyek 3 nappal előbb írásban benyújtandók.
- Ha a közgyűlés nem határozatképes, úgy 1939 március 5-én délelőtt 10 órakor a Lloyd társaság termében fog a megjelentek számára való tekintet nélkül megtartani

A választmány.

Hirdessen a
DÉLI HIRLAP-ban

Nyomtatja a „HIRLAP” tipografia és editura S. i. n. c. Arad.